

რაციფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის
2008 წლის 30 დეკემბერის N940-რს დადგენილებით

ევროპის საბჭო

ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის კონვენცია

ბერნი, 19.IX.1979

ევროპის ხელშეკრულებათა სერია/104

პრეამბულა

ევროპის საბჭოს წევრი ქვეყნები და ამ დოკუმენტის სხვა ქვემოთ ხელმომწერი,

ითვალისწინებენ რა ევროპის საბჭოს მიზანს მიღწეულ იქნას უფრო მყარი ერთობა მის წევრებს შორის;

ითვალისწინებენ რა ევროპის საბჭოს ურთიერთთანამშრომლობის სურვილს სხვა სახელმწიფოებთან ბუნების კონსერვაციის სფეროში;

აღიარებენ რა ველური ფლორისა და ფაუნის ესთეტიკურ, მეცნიერულ, კულტურულ, რეკრეაციულ და ეკონომიკურ მნიშვნელობას და აღიქვამენ ამ ფასეულობებს ბუნებრივ მემკვიდრეობად, რომელიც საჭიროებს შენარჩუნებას მომავალი თაობებისათვის;

აღიარებენ რა ველური ფლორისა და ფაუნის მნიშვნელოვან როლს ბიოლოგიური ბალანსის შენარჩუნებისათვის;

აღნიშნავენ რა ველური ფლორისა და ფაუნის უამრავი სახეობის მიმართ მიყენებულ სერიოზულ ზიანს, ხოლო ზოგიერთ მათგანის გადაშენების საშიშროებას;

აღიარებენ რა ბუნებრივი ჰაბიტატების კონსერვაციას ველური ფლორისა და ფაუნის დაცვისა და კონსერვაციის სასიცოცხლო კომპონენტად;

აღიარებენ რა მთავრობების მიერ ველური ფლორისა და ფაუნის კონსერვაციის საკითხების განხილვის აუცილებლობას თავიანთ ეროვნულ მიზნებსა და პროგრამებში, და, კერძოდ, საერთაშორისო ურთიერთობების დამყარების მნიშვნელობას მიგრირებადი სახეობების დაცვის მიზნით;

ითვალისწინებენ რა საერთო ქმედებების ფართო მოთხოვნებს, შემუშავებულს მთავრობების ან საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ, კერძოდ მოთხოვნებს, ჩამოყალიბებულს 1972 წლის გაერთიანებული ერების კონფერენციის მიერ ადამიანის გარემოს შესახებ, და ევროსაბჭოს საკონსულტაციო ასამბლეის მიერ;

სურთ რა დეტალურად მიყვნენ ველური ბუნების კონსერვაციის სფეროში ევროპის II მინისტრთა კონფერენციის გარემოს შესახებ¹² რეზოლუციის რეკომენდაციებს,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

თავი I
ზოგადი პირობები

მუხლი 1

1. წინამდებარე კონვენციის მიზანია ველური ფლორისა და ფაუნის და მათი ბუნებრივი ჰაბიტატების კონსერვაცია, განსაკუთრებით იმ სახეობების და ჰაბიტატებისა, რომელთა კონსერვაციაც მოითხოვს რამდენიმე ქვეყნის ურთიერთთანამშრომლობას, და ასეთი ურთიერთთანამშრომლობის განვითარება.
2. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიენიჭოს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ და მოწყვლად სახეობებს, მათ შორის გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ და მოწყვლად მიგრირებად სახეობებს.

მუხლი 2

ხელშემკვრელი მხარეები მიიღებენ საჭირო ზომებს ველური ფლორისა და ფაუნის პოპულაციების შესანარჩუნებლად ან მათი ადაპტირებისთვის იმ დონეზე, რომელიც კერძოდ შეესაბამება ეკოლოგიურ, მეცნიერულ და კულტურულ მოთხოვნილებებს. ამავე დროს მხედველობაში მიიღებენ ეკონომიკურ და რეკრეაციულ მოთხოვნებს, და ქვესახეობათა, ფორმების მრავალფეროვნებათა საჭიროებებს, რომლებიც იმყოფებიან რისკის წინაშე ლოკალურად.

მუხლი 3

1. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე გადადგამს გარკვეულ ნაბიჯებს ეროვნული პოლიტიკის ჩამოყალიბებისათვის ველური ფლორისა და ფაუნის და ბუნებრივი ჰაბიტატების კონსერვაციის სფეროში, განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ და მოწყვლად სახეობებს, უპირველეს ყოვლისა კი ენდემურ სახეობებს და საფრთხის წინაშე მყოფ ჰაბიტატებს, წინამდებარე კონვენციის პირობების თანახმად.
2. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე თავის დაგეგმვისა და განვითარების პოლიტიკაში და დაბინძურების წინააღმდეგ მისაღებ ზომებში გაითვალისწინებს ველური ფლორისა და ფაუნის კონსერვაციის საკითხებს.
3. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე ღონეს იძიებს განათლებისა და ზოგადი ინფორმაციის გასავრცელებლად, რაც მოემსახურებოდა ველური ფლორისა და ფაუნის სახეობების და მათი ჰაბიტატების კონსერვაციას.

თავი II ჰაბიტატების დაცვა

მუხლი 4.

1. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე მიიღებს შესაბამის და აუცილებელ საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს ველური ფლორისა და ფაუნის სახეობათა ჰაბიტატების კონსერვაციის უზრუნველსაყოფად, განსაკუთრებით მათი, რომლებიც ჩამოთვლილია I და II დანართებში, და საფრთხის წინაშე მდგომი ბუნებრივი ჰაბიტატების კონსერვაციის უზრუნველსაყოფად.
2. ხელშემკვრელი მხარეები, თავიანთი პოლიტიკის დაგეგმვასა და განვითარებისას, გაითვალისწინებენ წინა პარაგრაფის თანახმად დაცული ტერიტორიების საკონსერვაციო მოთხოვნებს,

იმისათვის რომ შეძლებისდაგვარად თავიდან იქნას აცილებული ან მინიმუმამდე დაყვანილი ასეთი ტერიტორიების მდგომარეობის გაუარესება.

3. ხელშემკვრელი მხარეები განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევენ ისეთი ტერიტორიების დაცვას, რომლებიც მნიშვნელოვანია II და III დანართებში ჩამოთვლილი მიგრირებადი სახეობებისათვის, და რომლებიც შესაბამისად მდებარეობს სამიგრაციო მარშრუტების გადაკვეთაზე, როგორც არის გამოსაზამთრებელი, საკვები, გამრავლების, განგურის და სხვა სასიცოცხლო ციკლისათვის მნიშვნელოვანი ადგილები.

4. ხელშემკვრელი მხარეები, სადაც ეს საჭირო იქნება, კოორდინირებას გაუწევენ თავიანთ ძალისხმევას იმ ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვისათვის, რომლებიც მდებარეობს სასაზღვრო ტერიტორიებზე და განხილულია წინამდებარე მუხლის პირობებში.

თავი III სახეობების დაცვა

მუხლი 5

ყოველი ხელშემკვრელი მხარე მიიღებს შესაბამის და აუცილებელ საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს I დანართში განსაზღვრული ველური ფლორის სახეობების საგანგებო დაცვის უზრუნველსაყოფად. ასეთი მცენარეების განზრახ მოკრეფა, შეგროვება, მოჭრა, ან ფესვიანად ამოთხრა უნდა აიკრძალოს. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე, საჭიროების მიხედვით, აკრძალავს ასეთი სახეობების საკუთრებაში ქონას ან გაყიდვას.

მუხლი 6

ყოველი ხელშემკვრელი მხარე მიიღებს შესაბამის და აუცილებელ საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს, II დანართში განსაზღვრული ველური ფაუნის სახეობების საგანგებო დაცვის უზრუნველსაყოფად. ასეთ სახეობებთან მიმართებაში იქნება აკრძალული შემდეგი ქმედებები:

- (ა) განზრახ დატყვევების და ტყვეობაში ყოლის და განზრახ მოკვლის ყველა ფორმა;
- (ბ) დასვენების ან გამრავლების ადგილების გაზრახ დაზიანება და ნგრევა;
- (გ) ველური ფაუნის განზრახ შემფოთება, განსაკუთრებით გამრავლების, შთამომავლობის გამოზრდის და ძილქუმის პერიოდში, რამდენადაც ეს შემფოთება იქნება მნიშვნელოვანი ამ კონვენციის მიზნებთან მიმართებაში;
- (დ) კვერცხების განზრახ დაზიანება ან შეგროვება, ან მათი შენახვა მაშინაც კი, როცა ისინი ცარიელია;
- (ე) საკუთრებაში ყოლა ან შიდა ვაჭრობა ასეთი ცხოველებით, ცოცხალით თუ მკვდარით, მათ შორის ფიტულებით და მათი კარგად ამოსაცნობი ნაწილებით ან დერივატებით, სადაც ეს ხელს შეუწყობს ამ მუხლის დებულებების შესრულების ეფექტურობას.

მუხლი 7

1. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე მიიღებს შესაბამის და აუცილებელ საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომას, III დანართში განსაზღვრული ველური ფაუნის სახეობების დაცვის უზრუნველსაყოფად.

2. III დანართში მოცემული ველური ფაუნის ნებისმიერი ექსპლუატაცია რეგულირდება კანონმდებლობით პოპულაციების უსაფრთხოების შესანარჩუნებლად, მუხლი 2-ის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

3. მისაღები ზომები მოიცავს:

(ა) დახურულ სეზონებს და/ან ექსპლუატაციის მარეგულირებელ სხვა პროცედურებს;

(ბ) საჭიროების მიხედვით ექსპლუატაციის ადგილობრივ ან დროებით აკრძალვას პოპულაციების დამაკმაყოფილებელი დონის აღსადგენად;

(გ) ცოცხალი და მკვდარი ველური ცხოველების გაყიდვის, გასაყიდად შენახვის, გაყიდვის მიზნით ტრანსპორტირების ან გასაყიდად მიწოდების რეგულირებას.

მუხლი 8

III დანართში მოცემული გარეული ფაუნის სახეობების მოკვლასა და დატყვევებასთან დაკავშირებით და იმ შემთხვევაში, როცა, მე-9 მუხლის თანახმად, გამონაკლისს წარმოადგენს II დანართში განსაზღვრული სახეობები, ხელშემკვრელი მხარეები აკრძალავენ დატყვევებისა და მოკვლის ყველა განურჩეველი საშუალების გამოყენებას და ყველა იმ საშუალებას, რომელსაც შესაძლოა მოჰყვეს სახეობათა პოპულაციების ადგილობრივი გაქრობა, ან სერიოზული შემფოთება, განსაკუთრებით კი IV დანართში ჩამოთვლილ საშუალებებს.

მუხლი 9

1. ყოველ ხელშემკვრელ მხარეს შეუძლია დაუშვას გამონაკლისი მე-4, მე-5, მე-6, მე-7 მუხლების პირობებიდან და მე-8 მუხლში მოცემული საშუალებების გამოყენების აკრძალვებიდან, იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს სხვა დამაკმაყოფილებელი გადაწყვეტილება და გამონაკლისი არ მოახდენს მავნე ზეგავლენას აღნიშნული პოპულაციის გადარჩენაზე:

_ ფლორისა და ფაუნის დაცვის მიზნით;

_ მარცვლეულის, შინაური საქონლის, ტყეების, თევზის რეწვის, წყლის და ქონების სხვა ფორმების სერიოზული დაზიანების თავიდან ასაცილებლად;

_ მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვისა და უსაფრთხოების, ჰაერის დაცვის ან სხვა მნიშვნელოვანი საზოგადოებრივი ინტერესის დასაცავად;

_ მეცნიერული კვლევებისა და განათლების, რეპოპულაციის, რეინტროდუქციის და გამრავლების და თაობის გამოზრდის მიზნებისათვის;

_ ზოგიერთი ველური ცხოველისა და მცენარის მცირე რაოდენობით აღების, შენახვის ან სხვა გააზრებული ექსპლუატაციის დაშვება, მკაცრი ზედამხედველობის პირობებში, არჩევით საფუძველზე და ლიმიტირებულად.

2. ხელშემკვრელი მხარეები ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ მოახსენებენ მუდმივმოქმედ კომიტეტს წინა პარაგრაფის თანახმად დაშვებული გამონაკლისების თაობაზე. ასეთი მოხსენებები უნდა განსაზღვრავდეს:

_ პოპულაციებს, რომელთაც ეხებათ ან შეეხოთ ასეთი გამონაკლისის დაშვება, და, სადაც შესაძლებელია – ინდივიდთა რაოდენობას;

_ მოკვლისა და დატყვევებისათვის ნებადართულ საშუალებებს;

_ რისკის პირობებს და ადგილსა და დროს, როდესაც ასეთი გამონაკლისები დაშვებულ იქნა;

_ ხელისუფლების ორგანოს, უფლებამოსილს განაცხადოს, რომ ეს პირობები შესრულებულ იქნა, და რომელიც მიიღებს გადაწყვეტილებას დასაშვებ საშუალებებზე, დასაშვებ ფარგლებზე და პირობებზე, რომლებსაც ჩაუტარდათ ინსტრუქციები ზემოთაღნიშნული ქმედებების განსახორციელებლად;

_ კონტროლის საშუალებებს.

თავი IV

განსაკუთრებული დებულებები მიგრირებადი სახეობებისათვის

მუხლი 10

1. ხელშემკვრელი მხარეები განახორციელებენ, მე-4, მე-6, მე-7 და მე-8 მუხლებით განსაზღვრულ ღონისძიებათა გარდა, თავიანთი ქმედებების კოორდინირებას, მიმართულს II და III დანართებში აღნიშნული მიგრირებადი სახეობების დაცვაზე, რომელთა არეალიც მოქცეულია მათ ტერიტორიებზე.

2. ხელშემკვრელი მხარეები მიიღებენ ზომებს და ეცდებიან დარწმუნდნენ იმაში, რომ დახურული სეზონები და/ან სხვა პროცედურები, რომლებიც არეგულირებენ მე-7 მუხლის 3.ა პარაგრაფში აღწერილ ექსპლუატაციას, ადექვატურია და შესაბამისად ჩამოყალიბებული იმისათვის, რომ შესრულდეს მოთხოვნები III დანართში განსაზღვრულ მიგრირებად სახეობებთან დაკავშირებით.

თავი V

დამხმარე პირობები

მუხლი 11

1. წინამდებარე კონვენციის პირობების შესასრულებლად, ხელშემკვრელი მხარეები:

ა) ითანამშრომლებენ, სადაც მიზანშეწონილია და კერძოდ, სადაც ეს თანამშრომლობა გაზრდის წინამდებარე კონვენციის სხვა მუხლებით გათვალისწინებული ზომების ეფექტურობას.

ბ) ხელს შეუწყობენ და კოორდინირებას გაუწევენ ამ კონვენციის მიზნებთან დაკავშირებულ კვლევებს.

2. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე:

ა) ხელს შეუწყობს ველური ფლორისა და ფაუნის აბორიგენული სახეობების რეინტროდუქციას, თუ ეს თავის მხრივ შეუწყობს ხელს საფრთხეში მყოფი სახეობების კონსერვაციას, იმ პირობით, რომ სხვა ხელშემკვრელი ქვეყნების გამოცდილებიდან გამომდინარე ასეთი რეინტროდუქცია იქნება მისაღები და ეფექტური.

ბ) მკაცრად გააკონტროლებს არააბორიგენული სახეობების ინტროდუქციას.

3. ყოველი ხელშემკვრელი მხარე მიაწოდებს ინფორმაციას მუდმივმოქმედ კომიტეტს იმ სახეობების შესახებ, რომლებიც მთლიანად არის დაცული თავის ტერიტორიაზე და არ არიან შეტანილი I და II დანართებში.

მუხლი 12

ხელშემკვრელ მხარეებს შეუძლიათ მიიღონ უფრო მკაცრი ზომები ველური ფლორისა და ფაუნის და მათი ჰაბიტატების კონსერვაციის მიზნით, ვიდრე ეს გათვალისწინებულია ამ კონვენციის პირობებით.

თავი VI მუდმივმოქმედი კომიტეტი

მუხლი 13

1. ამ კონვენციის მიზნების მისაღწევად უნდა შეიქმნას მუდმივმოქმედი კომიტეტი.

2. ნებისმიერი ხელშემკვრელ მხარეს შეიძლება ჰყავდეს ერთი ან მეტი დელეგატი მუდმივმოქმედ კომიტეტში. ყოველ დელეგაციას ექნება მხოლოდ ერთი ხმის უფლება. თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში ევროპის ეკონომიკურ გაერთიანებას ექნება იმდენი ხმის უფლება, რამდენ წევრ ქვეყანასაც მოიცავს, რომლებიც ამავე დროს წარმოადგენენ წინამდებარე კონვენციის ხელშემკვრელ მხარეს. ევროპის ეკონომიკური გაერთიანება არ გამოიყენებს ხმის უფლებას, თუკი მისი წევრი ქვეყნები გამოიყენებენ თავისას და პირიქით.

3. ევროსაბჭოს წევრი ნებისმიერი ქვეყანა, რომელიც არ არის წინამდებარე კონვენციის ხელშემკვრელი მხარე, შეიძლება წარმოდგენილი იყოს მუდმივმოქმედ კომიტეტში დამკვირვებლად.

მუდმივმოქმედ კომიტეტს შეუძლია, ერთსულოვანი გადაწყვეტილების საფუძველზე მოიწვიოს დამკვირვებლის სტატუსით ევროსაბჭოს არაწევრი ნებისმიერი ქვეყანა, რომელიც არ წარმოადგენს წინამდებარე კონვენციის მხარეს ერთ-ერთ თავის შეხვედრაზე.

ნებისმიერ სააგენტოს ან ორგანოს, რომელსაც გააჩნია ტექნიკური კვალიფიკაცია ველური ფლორისა და ფაუნის და მათი ჰაბიტატების დაცვაში, კონსერვაციაში ან მენეჯმენტში, და რომელიც მიეკუთვნება ქვემოთჩამოთვლილ რომელიმე კატეგორიას:

- (a) საერთაშორისო სააგენტოები ან ორგანოები, იქნება ეს სამთავრობო თუ არასამთავრობო, და ეროვნული სამთავრობო სააგენტოები ან ორგანოები;
- (b) ეროვნული არასამთავრობო სააგენტოები ან ორგანოები, რომლებიც დამტკიცებულ იქნენ ზემოთაღნიშნული მიზნით იმ სახელმწიფოს მიერ, სადაც ისინი რეგისტრირებულნი არიან,

შეუძლია აცნობოს ევროსაბჭოს გენერალურ მდივანს კომიტეტის შეხვედრამდე არაუგვიანეს სამი თვით ადრე თავისი სურვილის შესახებ დაესწროს ამ შეხვედრას დამკვირვებლის სტატუსით. იგი იქნება მიწვეული იმ შემთხვევაში, თუ შეხვედრამდე არაუგვიანეს ერთი თვით ადრე გენერალური მდივანი არ მიიღებს შეტყობინებებს ხელშემკვრელ მხარეთა ერთი მესამედისგან წინააღმდეგობის შესახებ.

4. მუდმივმოქმედ კომიტეტს მოიწვევს შეკრებაზე ევროსაბჭოს გენერალური მდივანი. პირველი

შეხვედრა უნდა გაიმართოს წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლიდან ერთი წლის განმავლობაში. შემდგომ შეკრება მოწვეულ იქნება არანაკლებ ორი წლის ინტერვალით და როდესაც ხელშემკვერელ მხარეთა უმრავლესობა ამას მოითხოვს.

5. ხელშემკვერელ მხარეთა უმრავლესობა უნდა შეადგენდეს ქვორუმს მუდმივმოქმედი კომიტეტის შეხვედრის ჩასატარებლად.

6. წინამდებარე კონვენციის პირობების თანახმად, მუდმივმოქმედი კომიტეტი შეიმუშავებს თავის საკუთარ პროცედურულ წესებს.

მუხლი 14

1. მუდმივმოქმედი კომიტეტი პასუხისმგებელია წინამდებარე კონვენციის შემდგომ შესრულებაზე. მას, კერძოდ, შეუძლია:

– სისტემატურად გადახედოს წინამდებარე კონვენციის პირობებს, მისი დანართების ჩათვლით და შეისწავლოს საჭირო მოდიფიკაციები;

– გაუწიოს რეკომენდაციები ხელშემკვერელ მხარეებს წინამდებარე კონვენციის მიზნების განხორციელებისთვის მისაღები ზომების თაობაზე;

– ურჩიოს შესაბამისი ზომების განხორციელება, იმისათვის რომ საზოგადოებას მუდმივად მიეწოდებოდეს ინფორმაცია წინამდებარე კონვენციის ჩარჩოებში განხორციელებული ქმედებების შესახებ.

– ურჩიოს მინისტრთა კომიტეტს შესთავაზოს ევროსაბჭოს არაწევრ ქვეყნებს შეუერთდნენ წინამდებარე კონვენციას.

– მოამზადოს წინადადებები წინამდებარე კონვენციის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით ისეთი შეთანხმებების დადების ჩათვლით, რომლებიც დაიდება ამ კონვენციის არახელშემკვერელ მხარე ქვეყნებთან, რაც გააძლიერებს სახეობების ან სახეობათა ჯგუფების კონსერვაციის ეფექტურობას.

2. მუდმივმოქმედ კომიტეტს, თავისი ფუნქციების შესამსუბუქებლად, თავისი ინიციატივით შეუძლია ექსპერტთა ჯგუფების შეხვედრის მოწვევა.

მუხლი 15

მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა ყოველი შეხვედრის შემდეგ უნდა წარუდგინოს ევროსაბჭოს მინისტრთა კომიტეტს მოხსენება კონვენციის ფუნქციონირებისა და თავისი საქმიანობის შესახებ.

თავი VII შესწორებები

მუხლი 16

1. წინამდებარე კონვენციის მუხლების ნებისმიერი შესწორება, მოწოდებული ხელშემკვერელი მხარეების ან მინისტრთა კომიტეტების მიერ, უნდა გადაეცეს ევროსაბჭოს გენერალურ მდივანს, რომელიც მან უნდა გაუგზავნოს მუდმივმოქმედი კომიტეტის შეხვედრამდე არაუგვიანეს ორი თვით ადრე ევროსაბჭოს ყველა წევრ ქვეყანას, ყველა ხელმომწერს, ყველა ხელშემკვერელ მხარეს, ყველა

ქვეყანას, რომელსაც შეთავაზებული აქვს მოაწეროს ხელი წინამდებარე კონვენციას მე-19 მუხლის პირობების შესაბამისად და ყველა ქვეყანას რომელსაც შესთავაზეს შეუერთდნენ კონვენციას მე-20 მუხლის პირობების შესაბამისად.

2. ნებისმიერი შესწორება, გაკეთებული წინა პარაგრაფის პირობების შესაბამისად უნდა იყოს შესწავლილი მუდმივმოქმედი კომიტეტის მიერ, რომელიც:

- (a) წარადგენს 1-12 მუხლის ჩათვლით შესწორებების ტექსტს, მიღებულს ხმათა უმრავლესობის 3/4-ის მიერ და გაუგზავნის ხელშემკვრელ მხარეებს მისაღებად.
- (b) წარადგენს 13-24 მუხლის ჩათვლით შესწორებების ტექსტს, მიღებულს ხმათა უმრავლესობის 3/4-ის მიერ და გაუგზავნის მინისტრთა კომიტეტს დასამტკიცებლად. ასეთი დამტკიცების შემდეგ, ტექსტი გადაეგზავნება ხელშემკვრელ მხარეს მისაღებად.

3. ნებისმიერი შესწორება ძალაში შევა ოცდამეათე დღეს მას შემდეგ, რაც ყველა ხელშემკვრელი მხარე შეატყობინებს გენერალურ მდივანს მისი მიღების შესახებ.

4. ამ მუხლის 1, მე-2(ა) და მე-3 პარაგრაფების პირობები გამოყენებულ უნდა იქნას წინამდებარე კონვენციის ახალი დანართების მისაღებად.

მუხლი 17

1. წინამდებარე კონვენციის დანართების ნებისმიერი შესწორება, შემოთავაზებული ხელშემკვრელი მხარეების ან მინისტრთა კომიტეტის მიერ, უნდა გადაეცეს ევროსაბჭოს გენერალურ მდივანს, რომელიც მან უნდა გაუგზავნოს მუდმივმოქმედი კომიტეტის შეხვედრამდე არაუგვიანეს ორი თვით ადრე ევროსაბჭოს ყველა წევრ ქვეყანას, ყველა ხელმომწერს, ყველა ხელშემკვრელ მხარეს, ყველა ქვეყანას, რომლისთვისაც შეთავაზებულ იქნა ხელი მოაწეროს წინამდებარე კონვენციას მე-19 მუხლის პირობების თანახმად, და ყველა ქვეყანას, რომლისთვისაც შეთავაზებულ იქნა ამ კონვენციასთან შეერთება მე-20 მუხლის პირობების თანახმად.

2. ნებისმიერი შესწორება, შემოთავაზებული წინა პარაგრაფის პირობების თანახმად, უნდა იქნას შესწავლილი მუდმივმოქმედი კომიტეტის მიერ, რომელსაც შეუძლია მიიღოს იგი ხელშემკვრელ მხარეთა უმრავლესობის 2/3-ის მიერ. მიღებული ტექსტი უნდა გადაეგზავნოს ხელშემკვრელ მხარეებს.

3. მუდმივმოქმედი კომიტეტის მიერ მისი მიღებიდან სამი თვის შემდეგ, თუ არ იქნება წინააღმდეგი ხელშემკვრელ მხარეთა 1/3, ნებისმიერი შესწორება ძალაში შევა იმ ხელშემკვრელ მხარეთათვის, რომლებიც არ არიან წინააღმდეგნი.

თავი VIII

სადავო საკითხების მოგვარება

მუხლი 18

1. მუდმივმოქმედმა კომიტეტმა უნდა განახორციელოს ყველანაირი მცდელობა ნებისმიერი სირთულის ურთიერთშეთანხმებით მოსაგვარებლად, რომელიც შესაძლოა წარმოიშვას წინამდებარე კონვენციის აღსრულებისას.

2. ნებისმიერი სადავო საკითხი წინამდებარე კონვენციის ინტერპრეტაციის ან შესრულების თაობაზე, რომელიც ვერ მოგვარდა წინა პარაგრაფის პირობების თანახმად, ან დაინტერესებულ მხარეთა შორის

მოლაპარაკებების გზით, უნდა წარედგინოს არბიტრაჟს ერთ-ერთი მხარის მიერ, თუ აღნიშნული მხარეები არ შეთანხმდებიან სხვანაირად.

ყოველი მხარე დანიშნავს არბიტრს და ეს ორი არბიტრი დანიშნავს მესამეს. ამ მუხლის მე-3 პარაგრაფის პირობების თანახმად, თუ ერთ-ერთი მხარე არ დანიშნავს არბიტრს არბიტრაჟის მოთხოვნიდან სამი თვის განმავლობაში, იგი დაინიშნება მეორე მხარის მოთხოვნის საფუძველზე ადამიანის უფლებათა ევროპის სასამართლოს პრეზიდენტის მიერ შემდგომი სამი თვის განმავლობაში. იგივე პროცედურა უნდა იყოს გათვალისწინებული, თუ არბიტრები არ დაეთანხმებიან მესამე არბიტრის გადაწყვეტილებას პირველი ორი არბიტრის დანიშვნიდან შემდგომი სამი თვის განმავლობაში.

3. იმ შემთხვევაში, როდესაც დავა წარმოიშვება ორ ხელშემკვრელ მხარეს შორის, რომელთაგან ერთ-ერთი ევროპის ეკონომიკური გაერთიანების წევრია, და ამავე დროს ხელშემკვრელი მხარე, მეორე ხელშემკვრელმა მხარემ უნდა წარუდგინოს არბიტრაჟის მოთხოვნა როგორც წევრ ქვეყანას, ასევე გაერთიანებას, რომლებიც ერთობლივად განაცხადებენ, მოთხოვნის მიღებიდან ორი თვის განმავლობაში, თუ ვინ იქნება მხარე სადავო საკითხის განხილვისას – წევრი ქვეყანა თუ გაერთიანება, თუ წევრი ქვეყანა და გაერთიანება ერთობლივად. აღნიშნული დროის განმავლობაში ასეთი განაცხადის არარსებობის შემთხვევაში, წევრი ქვეყანა და გაერთიანება სადავო საკითხის მოგვარების პროცედურაში, იქნებიან განხილული როგორც ერთი მხარე საარბიტრაჟო ტრიბუნალის კონსტიტუციის და პროცედურების პირობების თანახმად. იგივეს ექნება ადგილი, როდესაც წევრი ქვეყანა და გაერთიანება ერთობლივად წარადგენს თავს როგორც მხარე სადავო საკითხის მოგვარებაში.

4. საარბიტრაჟო ტრიბუნალმა უნდა შექმნას თავისი საკუთარი პროცედურული წესები. მისი გადაწყვეტილებანი მიღებულ უნდა იქნას ხმათა უმრავლესობით. მისი განაჩენი უნდა იყოს საბოლოო და გადამწყვეტი.

5. დავაში მონაწილე თითოეული მხარე გაიღებს ხარჯებს თავის მიერ დანიშნული არბიტრისათვის და ორივე მხარე თანაბრად გაინაწილებს ხარჯებს მესამე არბიტრისათვის და ასევე სხვა ხარჯებს არბიტრაჟისათვის.

თავი IX საბოლოო პირობები

მუხლი 19

1. წინამდებარე კონვენცია ღია იქნება ევროპის საბჭოს წევრი ქვეყნების და არაწევრი ქვეყნებისთვის ხელმოსაწერად, რომლებსაც მონაწილეობა აქვთ მიღებული მის შემუშავებაში, და ევროპის ეკონომიკური გაერთიანებისათვის.

კონვენციის ძალაში შესვლის დღემდე იგი ღია იქნება ხელმოსაწერად ნებისმიერი სხვა ქვეყნისათვის, რომელსაც მინისტრთა კომიტეტი ამას შესთავაზებს.

კონვენცია საჭიროებს რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების საბუთი უნდა გაეგზავნოს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

2. კონვენცია ძალაში შევა პირველივე დღეს იმ სამთვიანი პერიოდის დასრულების შემდეგ, როდესაც ხუთი ქვეყანა, რომელთა შორისაც ევროსაბჭოს წევრი არანაკლებ ოთხი ქვეყნისა უნდა იყოს, გამოხატავენ თანხმობას დაემორჩილონ კონვენციას წინა პარაგრაფის პირობების თანახმად.

3. ხელმომწერი ნებისმიერი ქვეყანა, ან ევროპის ეკონომიკური გაერთიანება, რომელიც გამოხატავს თანხმობას დაემორჩილოს კონვენციას, ეს კონვენცია შევა ძალაში პირველივე დღეს იმ სამთვიანი პერიოდის დასრულების შემდეგ, როდესაც იგი წარადგენს რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების საბუთს.

მუხლი 20

1. ამ კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს ხელშემკვრელ მხარეებთან კონსულტაციის შემდეგ, შეუძლია შესთავაზოს კონვენციასთან შეერთება, როგორც ევროსაბჭოს იმ არაწევრ ქვეყნებს, რომლებსაც უკვე შეთავაზებული ჰქონდათ ხელი მოეწერათ კონვენციაზე მე-19 მუხლის პირობების თანახმად, მაგრამ ჯერ ეს არ გაუკეთებიათ, ასევე სხვა არაწევრ ქვეყნებსაც.

2. ნებისმიერი ქვეყნისათვის, რომელიც შეუერთდა კონვენციას, იგი შევა ძალაში პირველივე დღეს იმ სამთვიანი პერიოდის დასრულებისთანავე, როდესაც ქვეყანა წარუდგენს ევროსაბჭოს გენერალურ მდივანს საბუთს შეერთების შესახებ.

მუხლი 21

1. ნებისმიერ ქვეყანას შეუძლია ხელმოწერისთანავე, ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების საბუთის წარდგენისას, განსაზღვროს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომლებზეც ეს კონვენცია გავრცელდება.

2. ნებისმიერ ხელშემკვრელ მხარეს შეუძლია, რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების საბუთის წარდგენისას, ან უფრო გვიანი თარიღით, ევროსაბჭოს გენერალური მდივნისადმი დეკლარაციის საფუძველზე, განაწესოს კონვენციის მოქმედება ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე, რომელიც განსაზღვრული იქნება დეკლარაციაში და რომლის საერთაშორისო ურთიერთობებზეც იგი არის პასუხისმგებელი, ან რომლის სახელითაც მას აქვს უფლება იმოქმედოს.

3. წინა პარაგრაფის თანახმად გაკეთებული ნებისმიერი დეკლარაცია, ასეთ დეკლარაციაში ნახსენებ ნებისმიერ ტერიტორიასთან დაკავშირებით, შესაძლოა უკან იქნას გაწვეული გენერალური მდივნისადმი შეტყობინების საფუძველზე. ასეთი უკან გაწვევა ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ მიღებული შეტყობინებიდან ექვსთვიანი პერიოდის გავლის შემდგომი თვის პირველი დღიდან.

მუხლი 22

1. ნებისმიერ ქვეყანას შეუძლია, ხელმოწერის ან მისი რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების დოკუმენტის წარდგენისას, გააკეთოს ერთი ან მეტი დათქმა I-III დანართებში მოცემული გარკვეული სახეობის თაობაზე და/ან, დათქმაში ან დათქმებში განსაზღვრული გარკვეული სახეობების მოკვლის, დატყვევების და სხვა ექსპლუატაციის სახის და ხერხების თაობაზე, რომლებიც ჩამოთვლილია IV დანართში. ზოგადი სახის დათქმების გაკეთება დაუშვებელია.

2. ნებისმიერ ხელშემკვრელ მხარეს, რომელიც განაწესებს წინამდებარე კონვენციის მოქმედებას ტერიტორიაზე, ნახსენებზე დეკლარაციაში მუხლი 21-ის მე-2 პარაგრაფის თანახმად, შეუძლია ასეთ ტერიტორიასთან დაკავშირებით გააკეთოს ერთი ან მეტი დათქმა წინა პარაგრაფის პირობების თანახმად.

3. სხვა სახის დათქმების გაკეთება დაუშვებელია.

4. ნებისმიერ ხელშემკვრელ მხარეს, რომელმაც გააკეთა დათქმა წინამდებარე მუხლის პირველი და მე-2 პარაგრაფის თანახმად, შეუძლია მთლიანად ან ნაწილობრივ უკან გაიწვიოს იგი ევროსაბჭოს გენერალური მდივნისადმი შეტყობინების საფუძველზე. ასეთი უკან გაწვევა შევა ძალაში გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღებისთანავე.

მუხლი 23

1. ნებისმიერ ხელშემკვრელ მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია დენონსირება გაუკეთოს ამ კონვენციას ევროსაბჭოს გენერალური მდივნისთვის გაგზავნილი შეტყობინების გზით.

2. ასეთი დენონსირება ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ მიღებული შეტყობინების თარიღიდან 6-თვიანი პერიოდის განვლის შემდგომი თვის პირველივე დღიდან.

მუხლი 24.

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი შეატყობინებს ევროსაბჭოს წევრ ქვეყნებს, ყველა ხელმომწერ ქვეყანას და ევროპის ეკონომიკურ გაერთიანებას, თუ კი ის ხელმომწერია, და ყველა ხელშემკვრელ მხარეს შემდგომის შესახებ:

(ა) ყველა ხელმომწერის;

(ბ) რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების ყველა საბუთის წარდგენის;

(გ) ნებისმიერი თარიღის შესახებ, როდესაც ეს კონვენცია ძალაში შედის მე-19 და მე-20 მუხლებს თანახმად;

(დ) ნებისმიერი ინფორმაციის შესახებ, რომელიც გაგზავნილია მე-13 მუხლის მე-3 პარაგრაფის თანახმად;

(ე) ნებისმიერი მოხსენების შესახებ მე-15 მუხლის დებულებების თანახმად;

(ვ) ნებისმიერი შესწორების ან ნებისმიერი ახალი დანართის შესახებ, რომლებიც მიღებულია მე-16 და მე-17 მუხლების თანახმად და თარიღის შესახებ, როდესაც ასეთი შესწორება ან დანართი შედის ძალაში;

(ზ) ნებისმიერი დეკლარაციის შესახებ, რომელიც შედგენილია მუხლი 21-ის მე-2 და მე-3 პარაგრაფების დებულებების თანახმად;

(თ) ნებისმიერი დათქმის შესახებ, რომელიც შედგენილია მუხლი 22-ის პირველი და მე-2 პარაგრაფების დებულებების თანახმად;

(ი) დათქმის გაწვევის შესახებ, რომელიც ხორციელდება მუხლი 22-ის მე-4 პარაგრაფის დებულებების თანახმად;

(კ) ნებისმიერი შეტყობინების შესახებ, რომელიც გაგზავნილია მუხლი 23-ის დებულებების თანახმად და თარიღის შესახებ, როდესაც დენონსაცია შევა ძალაში.

ამის დასტურად, ქვემოთ ხელმომწერნი, სათანადო ნდობით აღჭურვილნი, ხელს აწერენ ამ კონვენციას.

შესრულებულია ბერნში 1979 წ. 19 სექტემბერს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე. ორივე ტექსტი თანაბრად აუთენტურია და თითო ასლის სახით უნდა ინახებოდეს ევროპის საბჭოს არქივში. ევროპის საბჭოს გენერალურმა მდივანმა უნდა გაუგზავნოს დამოწმებული ასლები ევროპის საბჭოს წევრ ყველა ქვეყანას, ყველა ხელმომწერ ქვეყანას, ევროპის ეკონომიკურ გაერთიანებას, თუ კი ის ხელმომწერია, და ნებისმიერ ქვეყანას, რომელსაც შეთავაზებული აქვს მოაწეროს ხელი ან შეუერთდეს ამ კონვენციას.

APPENDICES

Status in force since 1 March 2002. Appendices are regularly revised by the Standing Committee.

**Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats
Convention relative à la conservation de la vie sauvage et du milieu naturel de l'Europe
Bern/Berne, 19.IX.1979**

APPENDIX I / ANNEXE I

Status in force since 1 March 2002. Appendices are regularly revised by the Standing Committee.
Etat en vigueur depuis le 1er mars 2002. Les annexes sont régulièrement révisées par le Comité permanent.

STRICTLY PROTECTED FLORA SPECIES / ESPÈCES DE FLORE STRICTEMENT PROTÉGÉES

(Med.) = in the Mediterranean/en Méditerranée

- PTERIDOPHYTA
- GYMNOSPERMAE
- ANGIOSPERMAE
- BRYOPHYTA
 - BRYOPSIDA: ANTHOCEROTAE
 - BRYOPSIDA: HEPATICAE
 - BRYOPSIDA: MUSCI
- ALGAE

ENDEMIC SPECIES OF THE MACARONESIAN REGION / ESPÈCES ENDÉMIQUES DE LA RÉGION MACARONÉSIENNE

- PTERIDOPHYTA
- GYMNOSPERMAE
- ANGIOSPERMAE
- BRYOPHYTA

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.
Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy

BLECHNACEAE

Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C.Presl

DRYOPTERIDACEAE

Dryopteris corleyi Fraser-Jenk.

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE

Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.
Pilularia minuta Durieu ex.Braun

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium matricariifolium A. Braun ex Koch
Botrychium multifidum (S. G. Gmelin) Rupr.
Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A.Braun

SALVINIACEAE

Salvinia natans (L.) All.

GYMNOSPERMAE

CUPRESSACEAE

Tetraclinis articulata (Vahl) Masters

PINACEAE

Abies nebrodensis (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

Alisma wahlenbergii (O.R.Holmb.) Juz.
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.
Narcissus angustifolius Curt.
Narcissus longispathus Pugsley
Narcissus nevadensis Pugsley
Narcissus scaberulus Henriq.
Narcissus triandrus L.
Narcissus viridiflorus Schousboe
Sternbergia candida B.Mathew & Baytop

APOCYNACEAE

Rhazya orientalis (Decaisne) A.DC.

ARACEAE

Arum purpureospathum Boyce

ARISTOLOCHIACEAE

Aristolochia samsunensis Davis

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

Alkanna pinardii Boiss.
Anchusa crispa Viv. (inclu. A. litoreae)
Lithodora nitida (H.Ern) R.Fernandes
Myosotis praecox Hulphers
Myosotis rehsteineri Wartm.
Omphalodes kuzinskyana Willk.

Omphalodes littoralis Lehm.
Onosma halophilum Boiss. & Heldr.
Onosma polyphylla Lebed.
Onosma proponticum Aznav.
Onosma tornensis Javorka
Onosma troodi Kotschy
Solenanthus albanicus (Degen et al.)
Degen & Baldacci
Symphytum cycladense Pawl.

CAMPANULACEAE

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.
Campanula abietina Griseb. et Schenk.
Campanula damboldtiana Davis
Campanula gelida Kovanda
Campanula lanata Friv.
Campanula lycica Sorger & Kit Tan
Campanula morettiana Reichenb.
Campanula romanica Savul.
Campanula sabatia De Not.
Jasione lusitanica A.DC.
Physoplexis comosa (L.) Schur
Trachelium asperuloides Boiss. & Orph.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria nevadensis Boiss. & Reuter
Arenaria provincialis Chater & Halliday
Cerastium alsinifolium Tausch
Dianthus hypanicus Andrz.
Dianthus nitidus Waldst. et Kit.
Dianthus rupicola Biv.
Dianthus serotinus Waldst. et Kit.
Dianthus urumoffii Stoj. et Acht.
Gypsophila papillosa P.Porta
Herniaria algarvica Chaudri
Herniaria maritima Link
Minuartia smejkalii Dvorakova
Moehringia fontqueri Pau
Moehringia hypanica Grynj. et Klok.
Moehringia jankae Griseb. ex Janka
Moehringia tommasinii Marches.
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsicciana O.Bolos Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernandez Casas
Saponaria halophila Hedge & Hub.-Mor.
Silene cretacea Fisch. ex Spreng.
Silene furcata Raf. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters
Silene haussknechtii Heldr. ex Hausskn.
Silene hifacensis Rouy ex Willk.
Silene holzmannii Heldr. ex Boiss.
Silene mariana Pau
Silene orphanidis Boiss.
Silene pompeiopolitana Gay ex Boiss.
Silene rothmaleri Pinto da Silva
Silene salsuginea Hub.-Mor.
Silene sangaria Coode & Cullen

Silene velutina Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

Beta adanensis Pamuk. apud Aellen
Beta trojana Pamuk. apud Aellen
Cremnophyton lanfrancoi Brullo et Pavone
Kalidiopsis wagenitzii Aellen
Kochia saxicola Guss.
Microcnemum coralloides (Loscos & Pardo) Font Quer subsp. *anatolicum*
Wagenitz
Salicornia veneta Pignatti & Lausi
Salsola anatolica Aellen
Suaeda cucullata Aellen

CISTACEAE

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday
Helianthemum arcticum (Grosser) Janch.
Helianthemum caput-felis Boiss.
Tuberaria major (Willk.) Pinto da Silva & Roseira

COMPOSITAE

Achillea glaberrima Klok.
Achillea thracica Velen.
Anacyclus latealatus Hub.-Mor.
Andryala levitomentosa (E. I. Nayar) P. D. Sell
Anthemis glaberrima (Rech.f.) Greuter
Anthemis halophila Boiss. & Bal.
Anthemis trotziana Claus ex Bunge.
Artemisia granatensis Boiss.
Artemisia insipida Vill.
Artemisia laciniata Willd.
Artemisia pancicii (Janka) Ronn.
Aster pyrenaeus Desf. ex DC.
Aster sibiricus L.
Carduus myriacanthus Salzm. ex DC.
Carlina diae (Rech.f.) Meusel & Kastener
Carlina onopordifolia Besser
Centaurea alba L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal (*Centaurea heldreichii*
Halacsy)
Centaurea alba L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler (*Centaurea princeps*
Boiss. & Heldr.)
Centaurea akamatis Th. Georgiades & G. Chatzikiriakou
Centaurea attica Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal
(*Centaurea*
 megarensis Halacsy & Hayek)
Centaurea balearica J.D.Rodriguez
Centaurea borjae Valdes-Berm. & Rivas Goday
Centaurea citricolor Font Quer
Centaurea corymbosa Pourret
Centaurea dubjanskyi Iljin.
Centaurea hermannii F.Hermann
Centaurea horrida Badaro
Centaurea jankae Brandza
Centaurea kalambakensis Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
Centaurea lactiflora Halacsy

Centaurea niederi Heldr.
Centaurea peucedanifolia Boiss. & Orph.
Centaurea pineticola Iljin.
Centaurea pinnata Pau
Centaurea pontica Prodan & E. I. Nayardy
Centaurea pseudoleucolepis Kleop
Centaurea pulvinata (G.Blanca) G.Blanca
Centaurea tchihatcheffii Fich. & Mey.
Crepis crocifolia Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) G.Blanca & M.Cueto
Crepis purpurea Willd. Bieb.
Dendranthema zawadskyi (Herb.) Tzvel.
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
Helichrysum melitense (Pignatti) Brulo, Lanfranco, Pavone et Ronsisvalle
Helichrysum sibthorpii Rouy
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
Jurinea cyanoides (L.) Reichenb.
Jurinea fontqueri Cuatrec.
Lagoseris purpurea (Willd.) Boiss.
Lamyropsis microcephala (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon boryi Boiss. ex DC.
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon siculus (Guss.) Finch & Sell
Ligularia sibirica (L.) Cass.
Palaeocyanus crassifolius (Bertoloni) Dostal
Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman
Santolina elegans Boiss. ex DC.
Senecio elodes Boiss. ex DC.
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter
Serratula tanaitica P. Smirn.
Sonchus erzincanicus Matthews
Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal

CONVOLVULACEAE

Convolvulus argyrothamnos Greuter
Convolvulus pulvinatus Sa'ad

CRUCIFERAE

Alyssum akamasicum B.L.Burt
Alyssum borzaeanum E. I. Nayardy
Alyssum pyrenaicum Lapeyr. (*Ptilotrichum pyrenaicum* (Lapeyr.) Boiss.)
Arabis kennedyae Meikle
Armoracia macrocarpa (Waldst. & Kit.) Kit. ex Baumg.
Aurinia uechtriziana (Bornm.) Cullen et T. R. Dudley
Biscutella neustriaca Bonnet
Boleum asperum (Pers.) Desvaux
Brassica glabrescens Poldini
Brassica hilarionis Post
Brassica insularis Moris
Brassica macrocarpa Guss.
Brassica sylvestris (L.) Mill. subsp. *taurica* Tzvel.
Braya purpurascens (R.Br.) Bunge
Cochlearia polonica Frohlich
Coincya rupestris Rouy (*Hutera rupestris* P. Porta)
Coronopus navasii Pau
Crambe koktebelica (Junge) N. Busch.

Crambe litwinowii K. Gross.
Diplotaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo
Diplotaxis siettiana Maire
Draba dorneri Heuffel
Erucastrum palustre (Pirona) Vis.
Erysimum pienanicum (Zapal.) Pawl.
Iberis arbuscula Runemark
Ionopsidium acaule (Desf.) Reichemb.
Ionopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Lepidium turczaninowii Lipsky.
Murbeckiella sousae Rothm.
Schivereckia podolica (Besser) Andrz.
Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castroviejo (S. matritense P.W.Ball & Heywood)
Sisymbrium confertum Stev.
Sisymbrium supinum L.
Thlaspi cariense A.Carlström
Thlaspi jankae A. Kern

CYPERACEAE

Carex secalina Willd. ex Wahlenb.
Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

Borderea chouardii (Gaussen) Heslot

DIPSACACEAE

Dipsacus cephalarioides Mathews & Kupicha

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ERICACEAE

Vaccinium arctostaphylos L.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia margalidiana Kuhbier & Lewejohann
Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GENTIANACEAE

Centaurium rigualii Esteve Chueca
Centaurium somedanum Lainz
Gentiana ligustica R. de Vilm. Chopinet
Gentianella anglica (Pugsley) E.F.Warburg

GERANIACEAE

Erodium astragaloides Boiss. & Reuter
Erodium chrysanthum L'Herit. ex DC.
Erodium paularense Fernandez-Gonzalez & Izco
Erodium rupicola Boiss.

GESNERIACEAE

Haberlea rhodopensis Friv.
Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.
Ramonda serbica Pancic

GRAMINEAE

Avenula hackelii (Henriq.) Holub
Bromus bromoideus (Lej.) Crepin
Bromus grossus Desf. ex DC.
Bromus interruptus (Hackel) Druce
Bromus moesiacus Velen.
Bromus psammophilus P.M.Smith
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl
Eremopoa mardinensis R.Mill
Gaudinia hispanica Stace & Tutin
Micropyropsis tuberosa Romero-Zarco Cabezudo
Poa granitica Br.- Bl.
Poa riphaea (Ascherson et Graebner) Fritsch
Puccinellia pungens (Pau) Paunero
Stipa austroitalica Martinovsky
Stipa bavarica Martinovsky & H.Scholz
Stipa danubialis Dihoru & Roman
Stipa styriaca Martinovsky
Stipa syreistschikowii P. Smirn.
Trisetum subalpestre (Hartm.) Neuman

GROSSULARIACEAE

Ribes sardoum Martelli

HYPERICACEAE

Hypericum aciferum (Greuter) N.K.B.Robson
Hypericum salsugineum Robson & Hub.-Mor.

IRIDACEAE

Crocus abantensis T.Baytop & Mathew
Crocus cypricus Boiss. & Kotschy
Crocus etruscus Parl.
Crocus hartmannianus Holmboe
Crocus robertianus C.D. Brickell
Gladiolus felicis Mirek
Iris marsica Ricci & Colasante

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.
Dracocephalum ruyschiana L.
Micromeria taygetea P.H.Davis
Nepeta dirphya (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
Nepeta sphaciotica P.H.Davis
Origanum cordifolium (Auch. & Montbr.) Vogel (Amaracus
cordifolium Montr. & Auch.)
Origanum dictamnus L.
Origanum scabrum Boiss. & Heldr
Phlomis brevibracteata Turrill
Phlomis cypria Post
Rosmarinus tomentosus Hub.-Mor. & Maire
Salvia crassifolia Sibth. & Smith
Sideritis cypria Post
Sideritis incana L. subsp. glauca (Cav.) Malagarriga
Sideritis javalambrensis Pau
Sideritis serrata Cav. ex Lag.
Teucrium charidemi Sandwith
Teucrium lamiifolium D'Urv.

Teucrium lepicephalum Pau
Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday
Thymus aznavourii Velen.
Thymus camphoratus Hoffmanns. & Link
Thymus carnosus Boiss.
Thymus cephalotos L.

LEGUMINOSAE

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E.Sierra
Astragalus aitosensis Ivanisch.
Astragalus algarbiensis Coss. ex Bunge
Astragalus aquilanus Anzalone
Astragalus centralpinus Braun-Blanquet
Astragalus kungurensis Boriss.
Astragalus macrocarpus DC. subsp. lefkarensis Agerer-Kirchoff & Meikle
Astragalus maritimus Moris
Astragalus peterfii Jav.
Astragalus physocalyx Fischer
Astragalus psedopurpureus Gusul.
Astragalus setosulus Gontsch.
Astragalus tanaiticus C. Koch.
Astragalus tremolsianus Pau
Astragalus verrucosus Moris
Cytisus aeolicus Guss. ex Lindl.
Genista dorycnifolia Font Quer
Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci
Genista tetragona Bess.
Glycyrrhiza iconica Hub.-Mor.
Hedysarum razoumovianum Fisch. et Helm.
Ononis maweana Ball
Oxytropis deflexa (Pallas) DC. subsp. norvegica Nordh.
Sphaerophysa kotschyana Boiss.
Thermopsis turcica Kit Tan, Vural & Küçüködü
Trifolium banaticum (Heuffel) Majovsky
Trifolium pachycalyx Zoh.
Trifolium saxatile All.
Trigonella arenicola Hub.-Mor.
Trigonella halophila Boiss.
Trigonella polycarpa Boiss. & Heldr.
Vicia bifoliolata J.D.Rodriguez

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula crystallina Sibth. & Sm.
Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper

LILIACEAE

Allium grosii Font Quer
Allium regelianum A. Beck.
Allium vuralii Kit Tan
Androcymbium europaeum (Lange) K.Richter
Androcymbium rechingeri Greuter
Asparagus lycaonicus Davis
Asphodelus bento-rainhae Pinto da Silva
Chionodoxa lochiaie Meikle
Chionodoxa luciliae Boiss.
Colchicum arenarium Waldst. & Kit.

Colchicum corsicum Baker
Colchicum cousturieri Greuter
Colchicum davidovii Stef.
Colchicum fominii Bordz.
Colchicum micranthum Boiss.
Fritillaria conica Boiss.
Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.
Fritillaria epirotica Turrill ex Rix
Fritillaria euboica Rix
Fritillaria graeca Boiss.
Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix
Fritillaria montana Hoppe.
Fritillaria obliqua Ker-Gawl.
Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker
Fritillaria tuntasia Heldr. ex Halacsy
Lilium jankae A. Kerner
Lilium rhodopaeum Delip.
Muscari gussonei (Parl.) Tod.
Ornithogalum reverchonii Lange
Scilla morrisii Meikle
Scilla odorata Link
Tulipa cypria Stapf
Tulipa goulimyi Sealy & Turrill
Tulipa hungarica Borbas
Tulipa praecox Ten.
Tulipa sprengeri Baker

LINACEAE

Linum dolomiticum Borbas

LYTHRACEAE

Lythrum flexuosum Lag.
Lythrum thesioides M.Bieb.

MALVACEAE

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

Caulinia tenuissima (A. br. ex Magnus) Tzvel.
Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L.Schmidt
Najas tenuissima (A.Braun) Magnus

OLEACEAE

Syringa josikaea Jacq. fil.

ORCHIDACEAE

Cephalanthera cucullata Boiss. & Heldr.
Comperia comperiana (Steven) Aschers. & Graebner
Cypripedium calceolus L.
Dactylorhiza chuhensis Renz & Taub.
Himantoglossum caprinum (Bieb.) C. Koch
Liparis loeselii (L.) Rich.
Ophrys argolica Fleischm.
Ophrys isaura Renz & Taub.
Ophrys kotschyi Fleischm. & Soo
Ophrys lunulata Parl.
Ophrys lycia Renz & Taub.

Ophrys oestrifera Bieb.
Ophrys taurica (Aggeenko) Nevski.
Orchis provincialis Balb.
Orchis punctulata Stev. ex Lindl.
Platanthera obtusata (Pursh) Lindl. subsp. *oligantha* (Turcz.) Hulten
Spiranthes aestivalis (Poiret) L.C.M. Richard
Steveniella satyrioides (Stev.) Schlechter.

PAEONIACEAE

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
Paeonia clusii F.C.Stern (Stern) subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis
Paeonia officinalis L. subsp. *banatica* (Rochel) Soo
Paeonia parnassica Tzanoudakis
Paeonia tenuifolia L.

PALMAE

Phoenix theophrasti Greuter

PAPAVERACEAE

Papaver lapponicum (Tolm.) Nordh.
Rupicapnos africana (Lam.) Pomel

PLUMBAGINACEAE

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
Armeria rouyana Daveau
Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welv. ex Boiss. & Reuter
Limonium anatolicum Hedge
Limonium tamaricoides Bokhari

POLEMONIACEAE

Polemonium boreale Adams

POLYGONACEAE

Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rheum rhaponticum L.
Rumex rupestris Le Gall

POSIDONIACEA

Posidonia oceanica (L.) Delile (Med.)

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.
Androsace mathildae Levier
Androsace pyrenaica Lam.
Cyclamen coum Mill.
Cyclamen kuznetzovii Kotov et Czernova.
Cyclamen mirabile Hildebr.
Lysimachia minoricensis J.D.Rodriguez
Primula apennina Widmer
Primula deorum Velen.
Primula frondosa Janka
Primula egaliksensis Wormsk.
Primula glaucescens Moretti
Primula palinuri Petagna
Primula spectabilis Tratt.
Primula wulfeniana Scot subsp. *baumgarteniana* (Degen & Moesz) Ludi

Soldanella villosa Darracq

RANUNCULACEAE

Aconitum corsicum Gay
Aconitum flerovii Steinb.
Aconitum lasiocarpum (Reichenb.) Gáy
Adonis cyllenea Boiss., Heldr. & Orph.
Adonis distorta Ten.
Anemone uralensis Fisch. ex DC.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
Aquilegia ottonis Orph. ex Boiss. subsp. *taygetea* (Orph.) Strid
Aquilegia pyrenaica DC. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano & Rivas
Martinez (*Aquilegia cazorlensis* Heywood)
Consolida samia P.H.Davis
Delphinium caseyi B.L.Burt
Pulsatilla grandis Wend. (*Pulsatilla vulgaris* subsp. *grandis* (Wend.) Zamels
Pulsatilla patens (L.) Miller
Pulsatilla slavica G. Reuss
Ranunculus fontanus C. Presl
Ranunculus kykkoensis Meikle
Ranunculus weyleri Marès

RESEDACEAE

Reseda decursiva Forssk.

ROSACEAE

Crataegus dikmensis Pojark
Geum bulgaricum Panc.
Potentilla delphinensis Gren. & Godron
Potentilla emilii-popii E. I. Nayardy
Potentilla silesiaca Uechtr.
Pyrus anatolica Browicz

RUBIACEAE

Galium cracoviense Ehrend.
Galium globuliferum Hub.-Mor. & Reese
Galium litorale Guss.
Galium moldavicum (Dobrescu) Franco
Galium rhodopeum Velen.
Galium viridiflorum Boiss. & Reuter

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinot) D.A.Webb
Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.
Saxifraga florulenta Moretti
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga presolanensis Engl.
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.
Saxifraga valdensis DC.
Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
Linaria algarviana Chav.
Linaria ficalhoana Rouy
Linaria flava (Poiret) Desf.
Linaria hellenica Turril
Linaria loeselii Schweigger
Linaria pseudolaxiflora Lojacono
Linaria ricardoi Cout.
Linaria tursica B.Valdes & Cabezudo
Lindernia procumbens (Krocker) Philcox
Odontites granatensis Boiss.
Pedicularis sudetica Willd.
Verbascum afyonense Hub.-Mor.
Verbascum basivelatum Hub.-Mor.
Verbascum cylleneum (Boiss. & Heldr.) Kuntze
Verbascum degenii Hal.
Verbascum purpureum (Janka) Hub.-Mor.
Verbascum stepporum Hub.-Mor.
Veronica euxina Turrill
Veronica oetaea L.-A.Gustavsson
Veronica turrilliana Stoj. et Stef.

SELAGINACEAE

Globularia stygia Orph. ex Boiss.

SOLANACEAE

Atropa baetica Willk.
Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Daphne arbuscula Celak.
Daphne petraea Leybold
Daphne rodriguezii Texidor
Thymelea broterana Coutinho

TRAPACEAE

Trapa natans L.

TYPHACEAE

Typha minima Funk
Typha shuttleworthii Koch & Sonder

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

Angelica heterocarpa Lloyd
Angelica palustris (Besser) Hoffman
Apium bermejoi Llorens
Apium repens (Jacq.) Lag.
Athamanta cortiana Ferrarini
Bupleurum capillare Boiss. & Heldr.
Bupleurum dianthifolium Guss.
Bupleurum kakiskalae Greuter
Eryngium alpinum L.
Eryngium viviparum Gay
Ferula halophila H.Pesmen

Ferula orientalis L.
Ferula sadleriana Ledebour
Laserpitium longiradium Boiss.
Naufraga balearica Constance & Cannon
Oenanthe coniooides Lange
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy
Seseli intricatum Boiss.
Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus kellererii (Stoj., Stef. et Georg.) J.K.B. Richardson.
Centranthus trinervis (Viv.) Béguinot

VIOLACEAE

Viola athois W.Becker
Viola cazorlensis Gandoger
Viola cryana Gillot
Viola delphinantha Boiss.
Viola hispida Lam.
Viola jaubertiana Marès & Vigineix

ZANNICHELLIACEAE

Cymodocea nodosa (Ucria) Ascherson (Med.)

ZOSTERACEAE

Zostera marina L. (Med.)

BRYOPHYTA

BRYOPSIDA: ANTHOCEROTAE

ANTHOCEROTACEAE

Notothylas orbicularis (Schwein.) Sull.

BRYOPSIDA: HEPATICAE

AYTONIACEAE

Mannia triandra (Scop.) Grolle

CEPHALOZIACEAE

Cephalozia macounii (Aust.) Aust.

CODONIACEAE

Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees et Gott. ex Lehm.

FRULLANIACEAE

Frullania parvistipula Steph.

GYMNOMITRIACEAE

Marsupella profunda Lindb.

JUNGERMANNIACEAE

Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak.

RICCIACEAE

Riccia breidleri Jur. ex Steph.

RIELLACEAE

Riella helicophylla (Mont.) Hook.

SCAPANIACEAE

Scapania massalongi (K.Muell.) K.Muell.

BRYOPSIDA: MUSCI

AMBLYSTEGIACEAE

Drepanocladus vernicosus (Mitt.) Warnst.

BRUCHIACEAE

Bruchia vogesiaca Schwaegr.

BUXBAUMIACEAE

Buxbaumia viridis (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl.

DICRANACEAE

Atrectylocarpus alpinus (Schimp. ex Milde) Lindb.

Cynodontium suecicum (H.Arn. & C.Jens.) I.Hag.

Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb.

FONTINALACEAE

Dichelyma capillaceum (With.) Myr.

FUNARIACEAE

Pyramidula tetragona (Brid.) Brid.

HOOKERIACEAE

Distichophyllum carinatum Dix. & Nich.

MEESIACEAE

Meesia longiseta Hedw.

ORTHOTRICHACEAE

Orthotrichum rogeri Brid.

SPHAGNACEAE

Sphagnum pylaisii Brid.

SPLACHNACEAE

Tayloria rudolphiana (Garov.) Bruch & Schimper

ALGAE

CHLOROPHYTA

Caulerpa ollivieri (Med.)

FUCOPHYCEA

Cystoseira amentacea (inclus var. *stricta* et var. *spicata*) (Med.)

Cystoseira mediterranea (Med.)

Cystoseira sedoides (Med.)

Cystoseira spinosa (inclus *C. adriatica*) (Med.)

Cystoseira zosteroides (Med.)

Laminaria rodriguezii (Med.)

Laminaria ochroleuca (Med.)

RHODOPHYTA

Goniolithon byssoides (Med.)

Lithophyllum lichenoides (Med.)

Ptilophora mediterranea (Med.)
Schimmelmanna schousboei = *S. ornata* (Med.)

ENDEMIC SPECIES OF THE MACARONESIAN REGION
ESPÈCES ENDÉMIQUES DE LA RÉGION MACARONÉSIENNE

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium azoricum Lovis, Rasbach & Reichstein

DRYOPTERIDACEAE

Polystichum drepanum (Swartz) C.Presl

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lewis

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu ex Milde

LYCOPODIACEAE

Diphasium maderense (Wilce.) Rothm.

MARSILEACEAE

Marsilea azorica Launert

GYMNOSPERMAE

CUPRESACEAE

Juniperus brevifolia (Seub.) Antoine

ANGIOSPERMAE

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

ASCLEPIADACEAE

Caralluma burchardii N.E.Brown

Ceropegia chrysantha Svent.

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

BORAGINACEAE

Echium gentianoides Webb ex Coincy

Echium handiense Svent.

Echium pininana Webb et Berth.

Myosotis azorica H.C.Watson

Myosotis maritima Hochst. ex Seub.

CAMPANULACEAE

Azorina vidalii (H.C.Watson) Feer

Musschia aurea (L.f.) DC.

Musschia wollastonii Lowe

CAPRIFOLIACEAE

Sambucus palmensis Link

CARYOPHYLLACEAE

Cerastium azoricum Hochst.

Silene nocteolens Webb et Berth

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Bañares & Romero
Helianthemum bystropogophyllum Svent.
Helianthemum teneriffae Cosson

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.
Argyranthemum lidii Humphries
Argyranthemum pinnatifidum (L.F.) Lowe subsp. *succulentum* (Lowe) Humphries
Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries
Atractylis arbuscula Svent. & Michaelis
Atractylis preauxiana Schultz Bip.
Bellis azorica Hochst. ex Seub.
Calendula maderensis Dc.
Cheirolophus duranii (Burchard) Holub
Cheirolophus falsisectus Montelongo et Moraleda
Cheirolophus ghomerythus (Svent.) Holub
Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub
Cheirolophus metlesicsii Montelongo
Cheirolophus santosabreui Santos
Cheirolophus satarataensis (Svent.) Holub
Cheirolophus tagananensis (Svent.) Holub
Helichrysum monogynum B.L. Burth. & Sunding
Helichrysum gossypinum Webb
Hypochoeris oligocephala (Svent. & D.Bramwell) Lack
Lactuca watsoniana Trelease
Leontodon filii (Hochst. ex Seub.) Paiva & Orm.
Onopordum carduelinum Bolle
Onopordum nogalesii Svent.
Pericallis hadrosoma Svent.
Pericallis malvifolia (L'Hér) B. Nord.
Phagnalon benetii Lowe
Senecio hermosae Pitard
Sonchus gandogeri Pitard
Stemmacantha cynaroides (C. Smith in Bruch) Dittrich
Sventenia bupleuroides Font Quer
Tanacetum o'shanahanii Febles, Marrero et Suárez
Tanacetum ptarmiciflorum (Webb) Schultz Bip.
Tolpis glabrescens Kämmer

CONVOLVULACEAE

Convolvulus caput-medusae Lowe
Convolvulus lopez-socasi Svent.
Convolvulus massonii A.Dietr.
Pharbitis preauxii Webb

CRASSULACEAE

Aeonium balsamiferum Webb et Berth.
Aeonium gomeraense Praeger
Aeonium saundersii Bolle
Aichrysum dumosum (Lowe) Praeg.
Monanthes wildpretii Bañares & Scholz

CRUCIFERAE

Crambe arborea Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ
Crambe scoparia Svent.
Crambe sventenii B.Petters. ex Bramw. & Sunding
Parolinia schizogynoides Svent.
Sinapidendron sempervivifolium Mnzs.

CYPERACEAE

Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roem. & Schult.

ERICACEAE

Daboecia azorica Tutin & Warb.
Erica scoparia L. subsp. *azorica* (Hochst.) D.A.Webb

EUPHORBIACEAE

Euphorbia bourgaeana Gay ex Boiss.
Euphorbia handiensis Burchard
Euphorbia lambii Svent.
Euphorbia stygiana H.C.Watson

GERANIACEAE

Geranium maderense Yeo

GRAMINEAE

Agrostis gracililaxa Franco
Deschampsia maderensis (Hack. et Bornm.) Buschm.
Phalaris maderensis (Mnzs.) Mnzs.

LABIATAE

Micromeria glomerata P. Pérez
Micromeria leucantha Svent. ex Pérez
Salvia herbanica Santos et Fernández
Sideritis cystosiphon Svent.
Sideritis discolor (Webb ex de Noe) Bolle
Sideritis infernalis Bolle
Sideritis marmorea Bolle.
Teucrium abutiloides l'Her.

LEGUMINOSAE

Adenocarpus ombriosus Ceb. & Ort.
Anthyllis lemanningiana Lowe
Anagyris latifolia Brouss. ex Willd.
Cicer canariensis Santos & Gweil
Dorycnium spectabile Webb & Berthel.
Genista benehoavensis (Bolle ex Svent.) Del Arco
Lotus azoricus P.W.Ball
Lotus callis-viridis D.Bramwell & D.H.Davis
Lotus eremiticus Santos
Lotus kunkelii (Esteve) D.Bramwell & D.H. Davis
Lotus maculatus Breitfeld
Lotus pyranthus P. Perez
Teline nervosa (Esteve) A. Hansen et Sund.
Teline rosmarinifolia Webb & Berthel.
Teline salsoloides Arco & Acebes.
Vicia dennesiana H.C.Watson

LILIACEAE

Androcymbium psammophilum Svent.
Smilax divaricata Sol. ex Wats.

MYRICACEAE

Myrica rivas-martinezii Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.
Picconia azorica (Tutin) Knbol.

ORCHIDACEAE

Barlia metlesicsiaca Teschner
Goodyera macrophylla Lowe
Orchis scopulorum Summerh.

PITTOSPORACEAE

Pittosporum coriaceum Dryander ex Aiton

PLANTAGINACEAE

Plantago famarae Svent.
Plantago malato-belizii Lawalrée

PLUMBAGINACEAE

Limonium arborescens (Brouss.) Kuntze
Limonium dendroides Svent.
Limonium fruticans (Webb) O. Kuntze
Limonium perezii (Stapf) Hubb.
Limonium preauxii (Webb et Berth.) O. Kuntze
Limonium spectabile (Svent.) Kunkel & Sunding
Limonium sventenii Santos & Fernandez Galvan

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

Bencomia brachystachya Svent.
Bencomia exstipulata Svent.
Bencomia sphaerocarpa Svent.
Chamaemeles coriacea Lindl.
Dendriopoterium pulidoi Svent.
Marcetella maderensis (Bornm.) Svent.
Prunus lusitanica subsp. *azorica* (Moui.) Franco

RUTACEAE

Ruta microcarpa Svent.

SANTALACEAE

Kunkeliella canariensis Stearn
Kunkeliella psilotoclada (Svent.) Stearn
Kunkeliella subsucculenta Kammer

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga portosanctana Boiss.

SCROPHULARIACEAE

Euphrasia azorica H.C.Watson

Euphrasia grandiflora Hochst.

Isoplexis chalcantha Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

SELAGINACEAE

Globularia ascanii D.Bramwell & Kunkel

Globularia sarcophylla Svent.

SOLANACEAE

Solanum lidii Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (Wats.) Trel.

Bunium brevifolium Lowe

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trel.

Monizia edulis Lowe

Ferula latipinna Santos

Sanicula azorica Gunthn. ex Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

BRYOPHYTA

BRYOPSIDA: MUSCI

ECHINODIACEAE

Echinodium spinosum (Mitt.) Jur.

POTTIACEAE

Bryoerythrophyllum machadoanum (Sergio) M.Hill

THAMNIACEAE

Thamnobryum fernandesii Sergio

APPENDIX II / ANNEXE II

**Status in force since 1 March 2002. Appendices are regularly revised by the Standing Committee.
Etat en vigueur depuis le 1er mars 2002. Les annexes sont régulièrement révisées par le Comité permanent.**

**STRICTLY PROTECTED FAUNA SPECIES / ESPÈCES DE FAUNE STRICTEMENT
PROTÉGÉES**

(Med.) = in the Mediterranean/en Méditerranée

VERTEBRATES/VERTÉBRÉS

- [Mammals/Mammifères](#)
- [Birds/Oiseaux](#)
- [Reptiles](#)
- [Amphibians/Amphibiens](#)

- [Fish/Poissons](#)

INVERTEBRATES/INVERTÉBRÉS

- [Arthropods/Arthropodes](#)
- [Molluscs/Mollusques](#)
- [Echinoderms/Échinodermes](#)
- [Cnidarians/Cnidaires](#)
- [Sponges/Éponges](#)

Notes to Appendix II / Notes à l'annexe II

VERTEBRATES/VERTÉBRÉS

Mammals/Mammifères

INSECTIVORA

Erinaceidae

- * *Atelerix algirus* (*Erinaceus algirus*)

Soricidae

- * *Crocidura suaveolens ariadne* (*Crocidura ariadne*)
- * *Crocidura russula cypria* (*Crocidura cypria*)
- Crocidura canariensis*

Talpidae

- Desmana moschata*
- Galemys pyrenaicus* (*Desmana pyrenaica*)

MICROCHIROPTERA

- all species except *Pipistrellus pipistrellus*
- toutes les espèces à l'exception de *Pipistrellus pipistrellus*

RODENTIA

Sciuridae

- Pteromys volans* (*Sciuropterus ruscicus*)
- Sciurus anomalus*
- * *Spermophilus citellus* (*Citellus citellus*)
- Spermophilus suslicus* (*Citellus suslicus*)

Muridae

- Cricetus cricetus*
- Mesocricetus newtoni*
- * *Microtus bavaricus* (*Pitymys bavaricus*)
- Microtus cabreræ*
- Microtus tatricus*
- Spalax graecus*

Gliridae

- Dryomys laniger*
- Myomimus roachi* (*Myomimus bulgaricus*)

Zapodidae

- Sicista betulina*
- Sicista subtilis*

Hystriidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Alopex lagopus

Canis lupus

Cuon alpinus

Ursidae

all species/toutes les espèces

Mustelidae

Gulo gulo

Mustela eversmannii

Mustela lutreola (Lutreola lutreola)

Lutra lutra

Vormela peregusna

Felidae

Caracal caracal

Felis silvestris

* Lynx pardinus (Lynx pardina)

Panthera pardus

Panthera tigris

Odobenidae

Odobenus rosmarus

Phocidae

Monachus monachus

Phoca hispida saimensis

Phoca hispida ladogensis

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

Capra aegagrus

Capra pyrenaica pyrenaica

Gazella subgutturosa

Gazella dorcas

Ovibos moschatus

Rupicapra rupicapra ornata

CETACEA

Monodontidae

Monodon monoceros

Delphinidae

Delphinus delphis

Globicephala macrorhynchus

Globicephala melas

Grampus griseus

Lagenorhynchus acutus
Lagenorhynchus albirostris
Orcinus orca
Pseudorca crassidens
Steno bredanensis
Stenella coeruleoalba
Stenella frontalis
Tursiops truncatus (tursio)

Phocaenidae

Phocoena phocoena

Physeteridae

Kogia breviceps
Kogia simus (Med.)
Physeter macrocephalus (Med.)

Ziphiidae

Hyperoodon rostratus
Mesoplodon bidens
Mesoplodon densirostris (Med.)
Mesoplodon mirus
Ziphius cavirostris

Balaenopteridae

Balaenoptera acutorostrata (Med.)
Balaenoptera borealis (Med.)
Balaenoptera edeni
Balaenoptera physalus
Megaptera novaeangliae (longimana, nodosa)
Sibbaldus (Balaenoptera) musculus

Balaenidae

Balaena mysticetus
Eubalaena glacialis

[Début / Top](#)

Birds/Oiseaux

GAVIIFORMES

Gaviidae

all species/toutes les espèces

PODICIPEDIFORMES

Podicipedidae

Podiceps auritus
Podiceps grisegena
Podiceps nigricollis (caspicus)
Podiceps ruficollis

PROCELLARIIFORMES

Hydrobatidae

all species/toutes les espèces

Procellariidae

Bulweria bulwerii

Procellaria diomedea
Pterodroma madeira
Pterodroma feae
Puffinus assimilis baroli
Puffinus puffinus
Puffinus yelkouan

PELECANIFORMES

Phalacrocoracidae

Phalacrocorax aristotelis (Med.)
Phalacrocorax pygmaeus

Pelecanidae

all species/toutes les espèces

CICONIIFORMES

Ardeidae

Ardea purpurea
Ardeola ralloides
Botaurus stellaris
Bulbucus (Ardeola) ibis
Casmerodius albus (Egretta alba)
Egretta garzetta
Ixobrychus minutus
Nycticorax nycticorax

Ciconiidae

all species/toutes les espèces

Threskiornithidae

all species/toutes les espèces

Phoenicopteridae

Phoenicopus ruber

ANSERIFORMES

Anatidae

Anser erythropus
Branta leucopsis
Branta ruficollis
Bucephala islandica
Cygnus cygnus
Cygnus bewickii (columbianus)
Histrionicus histrionicus
Marmaronetta (Anas) angustirostris
Mergus albellus
Oxyura leucocephala
Polysticta stelleri
Somateria spectabilis
Tadorna tadorna
Tadorna ferruginea

FALCONIFORMES

all species/toutes les espèces

GALLIFORMES

Tetraonidae

Tetrao urogallus cantabricus

GRUIFORMES

Turnicidae

Turnix sylvatica

Gruidae

all species/toutes les espèces

Rallidae

Crex crex

Fulica cristata

Porphyrio porphyrio

Porzana porzana

Porzana pusilla

Porzana parva

Otididae

all species/toutes les espèces

CHARADRIIFORMES

Charadriidae

Arenaria interpres

Charadrius alexandrinus

Charadrius dubius

Charadrius hiaticula

Charadrius leschenaulti

Eudromias morinellus

Hoplopterus spinosus

Scolopacidae

Calidris alba

Calidris alpina

Calidris ferruginea

Calidris maritima

Calidris minuta

Calidris temminckii

Gallinago media

Limicola falcinellus

Numenius tenuirostris

Tringa cinerea

Tringa glareola

Tringa hypoleucos

Tringa ochropus

Tringa stagnatilis

Recurvirostridae

all species/toutes les espèces

Phalaropodidae

all species/toutes les espèces

Burhinidae

Burhinus oedicnemus

Glareolidae

all species/toutes les espèces

Laridae

Chlidonias hybrida
Chlidonias leucopterus
Chlidonias niger
Gelocheidon nilotica
Hydroprogne caspia
Larus audouinii
Larus genei
Larus melanocephalus
Larus minutus
Larus (Xenia) sabini
Pagophila eburnea
Sterna albifrons
Sterna dougallii
Sterna hirundo
Sterna paradisaea (macrura)
Sterna sandvicensis

COLUMBIFORMES

Pteroclididae

all species/toutes les espèces

Columbidae

Columba bollii
Columba junoniae

CUCULIFORMES

Cuculidae

Clamator glandarius

STRIGIFORMES

all species/toutes les espèces

CAPRIMULGIFORMES

Caprimulgidae

all species/toutes les espèces

APODIFORMES

Apodidae

Apus caffer
Apus melba
Apus pallidus
Apus unicolor

CORACIIFORMES

Alcedinidae

Alcedo atthis
Ceryle rudis
Halcyon smyrnensis

Meropidae

Merops apiaster

Coraciidae

Coracias garrulus

Upopidae

Upopa epops

PICIFORMES

all species/toutes les espèces

PASSERIFORMES

Alaudidae

Calandrella brachydactyla

Calandrella rufescens

Chersophilus duponti

Eremophila alpestris

Galerida theklae

Melanocorypha bimaculata

Melanocorypha calandra

Melanocorypha leucoptera

Melanocorypha yeltoniensis

Hirundinidae

all species/toutes les espèces

Motacillidae

all species/toutes les espèces

Pycnonotidae

Pycnonotus barbatus

Laniidae

all species/toutes les espèces

Bombycillidae

Bombycilla garrulus

Cinclidae

Cinclus cinclus

Troglodytidae

Troglodytes troglodytes

Prunellidae

all species/toutes les espèces

Turdinae

Cercotrichas galactotes

Erithacus rubecula

Irania gutturalis

Luscinia luscinia

Luscinia megarhynchos

Luscinia (Cyanosylvia) svecica

Monticola saxatilis

Monticola solitarius

Oenanthe finischii

Oenanthe hispanica
Oenanthe isabellina
Oenanthe leucura
Oenanthe oenanthe
Oenanthe pleschanka (leucomela)
Phoenicurus ochruros
Phoenicurus phoenicurus
Saxicola dacotiae
Saxicola rubetra
Saxicola torquata
Tarsiger cyanurus
Turdus torquatus

Sylviinae

all species/toutes les espèces

Regulinae

all species/toutes les espèces

Muscicapinae

all species/toutes les espèces

Timaliinae

Panurus biarmicus

Paridae

all species/toutes les espèces

Sittidae

all species/toutes les espèces

Certhiidae

all species/toutes les espèces

Emberizidae

Calcarius lapponicus
Emberiza aureola
Emberiza caesia
Emberiza cia
Emberiza cineracea
Emberiza cirrus
Emberiza citrinella
Emberiza leucocephala
Emberiza melanocephala
Emberiza pusilla
Emberiza rustica
Emberiza schoeniclus
Plectrophenax nivalis

Fringillidae

Carduelis cannabina
Carduelis carduelis
Carduelis chloris
Carduelis flammea
Carduelis flavirostris
Carduelis hornemanni
Carduelis spinus

Carpodacus erythrinus
Coccothraustes coccothraustes
Fringilla teydea
Loxia curvirostra
Loxia leucoptera
Loxia pityopsittacus
Loxia scotica
Pinicola enucleator
Rhodopechys githaginea
Serinus citrinella
Serinus pusillus
Serinus serinus

Ploceidae

Montrifringilla nivalis
Petronia petronia

Sturnidae

Sturnus roseus
Sturnus unicolor

Oriolidae

Oriolus oriolus

Corvidae

Cyanopica cyanus
Nucifraga caryocatactes
Perisoreus infaustus
Pyrrhonorax graculus
Pyrrhonorax pyrrhonorax

Reptiles

TESTUDINES

Testudinidae

Testudo graeca
Testudo hermanni
Testudo marginata

Emydidae

Emys orbicularis
* Mauremys caspica [1](#)

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Cheloniidae

Caretta caretta
Chelonia mydas
Eretmochelys imbricata
Lepidochelys kempii

Trionychidae

Rafetus euphraticus
Trionyx triunguis

SAURIA

Gekkonidae

Cyrtodactylus kotschyi
Tarentola angustimentalis
Tarentola boettgeri
Tarentola delalandii
Tarentola gomerensis
Phyllodactylus europaeus

Agamidae

* Stelio stello (Agama stello)

Chamaeleontidae

Chamaeleo chamaeleon

Lacertidae

Algyroides fitzingeri
Algyroides marchi
Algyroides moreoticus
Algyroides nigropunctatus
* Archaeolacerta bedriagae (Lacerta bedriagae)
* Archaeolacerta monticola (Lacerta monticola)
Gallotia galloti
* Gallotia simonyi (Lacerta simonyi)
Gallotia stehlini
Lacerta agilis
Lacerta clarkorum
Lacerta dugesii
Lacerta graeca
Lacerta horvathi
Lacerta lepida
Lacerta parva
Lacerta princeps
Lacerta schreiberi
Lacerta trilineata
Lacerta viridis
Ophisops elegans
Podarcis erhardii
Podarcis filfolensis
Podarcis lilfordi
Podarcis melisellensis
Podarcis milensis
Podarcis muralis
Podarcis peloponnesiaca
Podarcis pityusensis
Podarcis sicula
Podarcis taurica
Podarcis tiliguerta
Podarcis wagneriana

Anguidae

Ophisaurus apodus

Scincidae

Ablepharus kitaibelii
Chalcides bedriagai
Chalcides ocellatus

Chalcides sexlineatus
* Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)
Chalcides viridianus
Ophiomorus punctatissimus

OPHIDIA

Colubridae

Coluber cypriensis
Coluber gemonensis
Coluber hippocrepis
* Coluber jugularis²
* Coluber najadum³
Coluber viridiflavus
Coronella austriaca
Elaphe longissima
Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla
Natrix megalcephala
Natrix tessellata
Telescopus fallax

Viperidae

Vipera albizona
Vipera ammodytes
Vipera barani
Vipera kaznakovi
Vipera latasti
* Vipera lebetina⁴
Vipera pontica
Vipera ursinii
Vipera wagneri
Vipera xanthina

Amphibians/Amphibiens

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica
Euproctus asper
Euproctus montanus
Euproctus platycephalus
* Mertensiella luschani (Salamandra luschani)
* Salamandra atra⁵
Salamandrina terdigitata
Triturus carnifex
Triturus cristatus
Triturus dobrogicus
Triturus italicus
Triturus karelinii
Triturus montandoni

Plethodontidae

* Speleomantes flavus (Hydromantes flavus)
* Speleomantes genei (Hydromantes genei)
* Speleomantes imperialis (Hydromantes imperialis)

- * *Speleomantes italicus* (*Hydromantes italicus*)
- * *Speleomantes supramontis* (*Hydromantes supramontis*)

Proteidae

Proteus anguinus

ANURA

Discoglossidae

Alytes cisternasii
Alytes muletensis
Alytes obstetricans
Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi
Discoglossus jeanneae
Discoglossus montalentii
Discoglossus pictus
Discoglossus sardus
Neurergus crocatus
Neurergus strauchi

Pelobatidae

Pelobates cultripes
Pelobates fuscus
Pelobates syriacus
Pelodytes caucasicus

*Bufo**nidae*

Bufo calamita
Bufo viridis

Hylidae

Hyla arborea
Hyla meridionalis
Hyla sarda

Ranidae

Rana arvalis
Rana dalmatina
Rana holtzi
Rana iberica
Rana italica
Rana latastei

Fish/Poissons

AGNATA

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Lethenteron zanandrai (Med.)

CHONDRICHTHYES

LAMNIFORMES

Cetorhinidae

Cetorhinus maximus (Med.)

Lamnidae

Carcharodon carcharias (Med.)

RAJIFORMES

Myliobatidae

Mobula mobular (Med.)

OSTEICHTHYES (ACTINOPTERYGII)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser naccarii

Acipenser sturio

Huso huso (Med.)

ESOCIFORMES

Umbridae

Umbra krameri

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius fasciatus (Med.)

Aphanius iberus (Med.)

Valencia hispanica

Valencia leutourneuxi

GASTEROSTEIFORMES

Syngnathidae

Hippocampus hippocampus (Med.)

Hippocampus ramulosus (Med.)

PERCIFORMES

Percidae

Romanichthys valsanicola

Zingel asper

Gobiidae

Pomatoschistus canestrinii (Med.)

Pomatoschistus tortonesei (Med.)

INVERTEBRATES/INVERTÉBRÉS

Arthropods/Arthropodes

INSECTA

Mantodea

Apteromantis aptera

Ephemeroptera

Palingenia longicauda

Odonata

Aeshna viridis

Brachythemis fuscopalliata

Calopteryx syriaca

Coenagrion freyi
Coenagrion mercuriale
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia albifrons
Leucorrhinia caudalis
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii
Stylurus (= Gomphus) flavipes
Sympecma braueri

Orthoptera

Baetica ustulata
Saga pedo

Coleoptera

Buprestis splendens
Carabus bessarabicus
Carabus hungaricus
Carabus olympiae
Cerambyx cerdo
Cucujus cinnaberinus
Dytiscus latissimus
Graphoderus bilineatus
Osmoderma eremita
Rosalia alpina

Lepidoptera

Apatura metis
Coenonympha hero
Coenonympha oedippus
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Euphydryas (Eurodryas) aurinia
Fabriciana elisa
Hyles hippophaes
Hypodryas maturna
Lopinga achine
Lycaena dispar
Maculinea arion
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
Papilio alexanor
Papilio hospiton
Parnassius apollo
Parnassius mnemosyne
Plebicula golgus
Polyommatus galloi
Polyommatus humedasae
Proserpinus prosperpina

Zerynthia polyxena

ARACHNIDA

Araneae

Macrothele calpeiana

CRUSTACEA

Decapoda

Ocypode cursor (Med.)

Pachyplasma giganteum (Med.)

Molluscs/Mollusques

GASTROPODA

Dyotocardia

Gibbula nivosa (Med.)

Patella ferruginea (Med.)

Patella nigra (Med.)

Monotocardia

Charonia rubicunda (= *C. lampas* = *C. nodiferum*) (Med.)

Charonia tritonis (= *C. seguenziae*) (Med.)

Dendropoma petraeum (Med.)

Erosaria spurca (Med.)

Luria lurida (= *Cypræa lurida*) (Med.)

Mitra zonata (Med.)

Ranella olearia (Med.)

Schilderia achatidea (Med.)

Tonna galea (Med.)

Zonaria pyrum (Med.)

Stylommatophora

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

* Discus defloratus ⁶

Discus guerinianus

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discula testudinalis

Discula turricula

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

Helix subplicata

Leiostyla abbreviata

Leiostyla cassida

Leiostyla corneocostata

Leiostyla gibba

Leiostyla lamellosa

BIVALVIA

Unionoida

Margaritifera auricularia

Mytiloida

Lithophaga lithophaga (Med.)
Pinna pernula (Med.)

Myoida

Pholas dactylus (Med.)

Echinoderms/Échinodermes

ASTERIDAE

Asterina pancerii (Med.)
Ophidiaster ophidianus (Med.)

ECHINIDAE

Centrostephanus longispinus (Med.)

Cnidarians/Cnidaires

HYDROZOA

Errina aspera (Med.)

ANTHOZOA

Astroides calycularis (Med.)
Gerardia savaglia (Med.)

Sponges/Éponges

PORIFERA

Aplysina cavernicola (Med.)
Asbestopluma hypogea (Med.)
Axinelle polyploïdes (Med.)
Petrobiona massiliana (Med.)

Notes to Appendix II / Notes à l'Annexe II

On 3 December 1993 the Standing Committee to the Convention adopted the following Recommendation (No. 39 (1993)):

The Standing Committee of the Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, acting under the terms of Article 14 of the Convention Recommends that Contracting Parties take into consideration the following technical notes while implementing the Convention. Asterisks have been written where the name of the species has been changed to a more recent one, but the old name is kept in brackets. Footnotes have been used to update taxonomically some taxa.

Le 3 décembre 1993, le Comité permanent de la Convention a adopté la Recommandation suivante (n° 39 (1993)):

Le Comité permanent de la Convention relative à la conservation de la vie sauvage et du milieu naturel de l'Europe, agissant en vertu de l'article 14 de la Convention, recommande aux Parties contractantes de prendre en considération les observations techniques suivantes dans la mise en œuvre de la Convention. Des astérisques ont été ajoutés lorsque le nom de l'espèce a été modifié, mais l'ancien nom est conservé entre parenthèses. Des notes en bas de page ont été utilisées pour mettre à jour certaines espèces du point de vue taxonomique.

¹ *Mauremys caspica* has been divided into two new species:

¹ *Mauremys caspica* a été divisée en deux espèces:

. *Mauremys caspica*
. *Mauremys leprosa* (*Mauremys caspica leprosa*)

² *Coluber jugularis* has been divided into two new species:

² *Coluber jugularis* a été divisée en deux espèces:

- . *Coluber jugularis*
- . *Coluber caspius* (*Coluber jugularis caspius*)

³ *Coluber najadum* has been divided into two new species:

³ *Coluber najadum* a été divisée en deux espèces:

- . *Coluber najadum*
- . *Coluber rubriceps* (*Coluber najadum rubriceps*)

⁴ *Vipera lebetina* has been divided into two new species:

⁴ *Vipera lebetina* a été divisée en deux espèces:

- . *Vipera lebetina*
- . *Vipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)

⁵ *Salamandra atra* has been divided into two new species:

⁵ *Salamandra atra* a été divisée en deux espèces:

- . *Salamandra atra*
- . *Salamandra lanzai* (*Salamandra atra lanzai*)

⁶ *Discus defloratus* : This species is no longer recognised as a taxonomically valid species as it was described from a few specimens, now recognised as belonging to a different species of *Discus*.

⁶ *Discus defloratus* : N'est plus reconnue comme une espèce valide du point de vue taxinomique étant donné qu'elle a été décrite à partir de quelques spécimens seulement; désormais reconnue comme appartenant à une espèce différente de *Discus*.

**Status in force since 1 March 2002. Appendices are regularly revised by the Standing Committee.
Etat en vigueur depuis le 1er mars 2002. Les annexes sont régulièrement révisées par le Comité permanent.**

PROTECTED FAUNA SPECIES / ESPÈCES DE FAUNE PROTÉGÉES

(Med.) = in the Mediterranean/en Méditerranée

VERTEBRATES/VERTÉBRÉS

- [Mammals/Mammifères](#)
- [Birds/Oiseaux](#)
- [Reptiles](#)
- [Amphibians/Amphibiens](#)
- [Fish/Poissons](#)

INVERTEBRATES/INVERTÉBRÉS

- [Arthropods/Arthropodes](#)
 - [Molluscs/Mollusques](#)
 - [Annelids/Annelides](#)
 - [Echinoderms/Échinodermes](#)
 - [Cnidarians/Cnidaires](#)
 - [Sponges/Éponges](#)
-

VERTEBRATES/VERTÉBRÉS

Mammals/Mammifères

INSECTIVORA

Erinaceidae

Erinaceus europaeus

Soricidae

all species/toutes les espèces

MICROCHIROPTERA

Vespertilionidae

Pipistrellus pipistrellus

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus capensis (europaeus)

Lepus timidus

RODENTIA

Sciuridae

Marmota marmota

Sciurus vulgaris

Castoridae

Castor fiber

Muridae

Microtus nivalis (lebrunii)

Microtus ratticeps (oeconomus)

Gliridae

all species/toutes les espèces

CETACEA

All species not mentioned in Appendix II/Toutes les espèces non mentionnées à l'annexe II

CARNIVORA

Mustelidae

Martes foina

Martes martes

Meles meles

Mustela erminea

Mustela nivalis

Putorius (Mustela) putorius

Viverridae

all species/toutes les espèces

Felidae

Lynx lynx

Phocidae

Cystophora cristata

Erignathus barbatus

Pagophilus groenlandicus (Phoca groenlandica)
Phoca vitulina
Phoca hispida (Pusa hispida)
Halichoerus grypus

ARTIODACTYLA

Suidae

Sus scrofa meridionalis

Cervidae

all species/toutes les espèces

Bovidae

Bison bonasus
Capra ibex
Capra pyrenaica
Ovis aries (musimon, ammon)
Rupicapra rupicapra

[Début / Top](#)

Birds/Oiseaux

All species not included in Appendix II with the exception of :
Toutes les espèces non incluses dans l'Annexe II à l'exception de :

Columba palumbus
Corvus corone (corone and/et cornix)
Corvus frugilegus
Corvus monedula
Garrulus glandarius
Larus argentatus
Larus fuscus
Larus marinus
Passer domesticus
Sturnus vulgaris
Pica pica

[Début / Top](#)

Reptiles

All species not included in Appendix II / Toutes les espèces non incluses dans l'annexe II

[Début / Top](#)

Amphibians/Amphibiens

All species not included in Appendix II / Toutes les espèces non incluses dans l'annexe II

[Début / Top](#)

Fish/Poissons

CHONDRICHTHYES

PLEUROTREMATA

Lamnidae

Isurus oxyrinchus (Med.)
Lamna nasus (Med.)

Carcharhinidae

Prionace glauca (Med.)

Squatina

Squatina squatina (Med.)

HYPOTREMATA

Rajidae

Raja alba (Med.)

OSTEICTHYES

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Eudontomyzon hellenicum

Eudontomyzon mariae

Eudontomyzon vladykovi

Lampetra fluviatilis

Lampetra planeri

Lampetra zanandreae

Petromyzon marinus

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser ruthenus

Acipenser stellatus

Huso huso

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa alosa

Alosa fallox

Alosa pontica

SALMONIFORMES

Coregonidae

Coregonus

all species/toutes les espèces

Thymallidae

Thymallus thymallus

Salmonidae

Hucho hucho

Salmo salar (*)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Abramis ballerus

Abramis sapa

Abramis vimba

Alburnoides bipunctatus

Alburnus albidus

Aspius aspius

Barbus bocagei

Barbus comiza

Barbus meridionalis

Barbus microcephalus
Barbus peloponesis
Barbus plebejus
Barbus sclateri
Barbus steindachneri
Chalcalburnus chalcoides
Chondrostoma genei
Chondrostoma kneri
Chondrostoma lemingi
Chondrostoma lusitanicum
Chondrostoma nasus
Chondrostoma phoxinus
Chondrostoma polylepis
Chondrostoma soetta
Chondrostoma toxostoma
Chondrostoma willkommi
Gobio albipinnatus
Gobio kessleri
Gobio uranoscopus
Leucaspius delineatus
Leucaspius stymphalicus
Leuciscus illyricus
Leuciscus lucumotis
Leuciscus microlepis
Leuciscus polylepis
Leuciscus pyrenaicus
Leuciscus soufia
Leuciscus svallize
Leuciscus turskyi
Leuciscus ukliva
Pachychilon pictum
Pelecus cultratus
Phoxinellus adpersus
Phoxinellus hispanicus
Pseudophoxinus marathonicus
Pseudophoxinus stymphalicus
Rhodeus sericeus
Rutilus alburnoides
Rutilus arcasii
Rutilus frisii
Rutilus graecus
Rutilus lemmingii
Rutilus macedonicus
Rutilus macrolepidotus
Rutilus pigus
Rutilus racovitzai
Rutilus rubilio

Cobitidae

Cobitis elongata
Cobitis hassi
Cobitis larvata
Cobitis paludicola
Cobitis taenia
Cobitis trichonica
Misgurnis fossilis

Sabanejewia aurata
Sabanejewia calderoni

SILURIFORMES

Siluridae

Siluris aristotelis
Siluris glanis

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius fasciatus
Aphanius iberus

GASTEROSTEIFORMES

Syngnathidae

Syngnathus abaster
Syngnathus nigrolineatus

Gasterosteidae

Pungitius hellenicus
Tuntitius platygaster

SCORPAENIFORMES

Cottidae

Cottus poecilopus
Myoxocephalus quadricornis

PERCIFORMES

Serranidae

Epinephelus marginatus (Med.)

Sciaenidae

Sciæna umbra (Med.)
Umbrina cirrosa (Med.)

Percidae

Gymnocephalus baloni
Gymnocephalus schraetzer
Stizostedion volgensis
Zingel streber
Zingel zingel

Blenniidae

Blennius fluviatilis

Gobiidae

Gobius fluviatilis
Gobius kessleri
Gobius nigricans
Gobius ophiocephalus
Gobius syrman
Gobius thressalus
Padogobius martensi
Padogobius panizzai
Pomatoschistus canestrini

Pomatoschistus microps
Pomatoschistus minutus
Proterorhinus marmoratus

[Début / Top](#)

INVERTEBRATES/INVERTÉBRÉS

Arthropods/Arthropodes

INSECTA

Coleoptera

Lucanus cervus

Lepidoptera

Graellsia isabellae

CRUSTACEA

Decapoda

Astacus astacus
Austropotamobius pallipes
Austropotamobius torrentium
Homarus gammarus (Med.)
Maja squinado (Med.)
Palinurus elephas (Med.)
Scyllarides latus (Med.)
Scyllarides pigmaeus (Med.)
Scyllarides arctus (Med.)

[Début / Top](#)

Molluscs/Mollusques

GASTROPODA

Stylommatophora

Helix pomatia

BIVALVIA

Unionida

Margaritifera margaritifera
Microcondymaea compressa
Unio elongatulus

[Début / Top](#)

Annelids/Annelides

HIRUDINEA

Arhynchobdellae

Hirudo medicinalis

[Début / Top](#)

Echinoderms/Échinodermes

ECHINOIDEA

Paracentrotus lividus (Med.)

[Début / Top](#)

Cnidarians/Cnidaires

HEXACORALLIA

Antipathes sp. plur. (Med.)

ALCIONARIA

Corallium rubrun (Med.)

[Début / Top](#)

Sponges/Éponges

PORIFERA

Hippospongia communis (Med.)

Spongia agaricina (Med.)

Spongia officinalis (Med.)

Spongia zimocca (Med)

(*) **The provisions for this appendix shall not apply to salmon in sea waters.**

Les dispositions pour cette annexe ne s'appliquent pas aux saumons dans les eaux marines.

APPENDIX IV / ANNEXE IV

**Status in force since 1 March 2002. Appendices are regularly revised by the Standing Committee.
Etat en vigueur depuis le 1er mars 2002. Les annexes sont régulièrement révisées par le Comité permanent.**

**Prohibited means and methods of killing, capture and other forms of exploitation
Moyens et méthodes de mise à mort, de capture et autres formes d'exploitation interdits**

MAMMALS	MAMMIFÈRES
Snares	Collets
Live animals used as decoys which are blind or mutilated	Animaux vivants utilisés comme appelants aveuglés ou mutilés
Tape recorders	Enregistreurs
Electrical devices capable of killing and stunning	Appareils électriques capables de tuer ou d'assommer
Artificial light sources	Sources lumineuses artificielles
Mirrors and other dazzling devices	Miroirs et autres objets aveuglants
Devices for illuminating targets	Dispositifs pour éclairer les cibles
Sighting devices for night shooting comprising an electronic image magnifier or image converter	Dispositifs de visée comportant un convertisseur d'image ou un amplificateur d'image électronique pour tir de nuit
Explosives ¹	Explosifs ¹
Nets ²	Filets ²
Traps ²	Pièges-trappes ²
Poison and poisoned or anaesthetic bait	Poison et appâts empoisonnés ou tranquillisants
Gassing or smoking out	Gazage et enfumage
Semi-automatic or automatic weapons with a magazine capable of holding more than two rounds of ammunition	Armes semi-automatiques ou automatiques dont le chargeur peut contenir plus de deux cartouches
Aircraft	Avions
Motor vehicles in motion	Véhicules automobiles en déplacement

1 Except for whale hunting/excepté pour la chasse aux baleines.

2 If applied for large scale or non-selective capture or killing/si appliqué pour la capture ou la mise à mort massive ou non sélective.

BIRDS	OISEAUX
Snares ¹	Collets ¹
Limes	Gluaux
Hooks	Hameçons
Live birds used as decoys which are blind or mutilated	Oiseaux vivants utilisés comme appelants aveuglés ou mutilés
Tape recorders	Enregistreurs
Electrical devices capable of killing and stunning	Appareils électriques capables de tuer ou d'assommer
Artificial light sources	Sources lumineuses artificielles
Mirrors and other dazzling devices	Miroirs et autres objets aveuglants
Devices for illuminating targets	Dispositifs pour éclairer les cibles
Sighting devices for night shooting comprising an electronic image magnifier or image converter	Dispositifs de visée comportant un convertisseur d'image ou un amplificateur d'image électronique pour tir de nuit
Explosives	Explosifs
Nets	Filets
Traps	Pièges-trappes
Poison and poisoned or anaesthetic bait	Poison et appâts empoisonnés ou tranquillisants
Semi-automatic or automatic weapons with a magazine capable of holding more than two rounds of ammunition	Armes semi-automatiques ou automatiques dont le chargeur peut contenir plus de deux cartouches
Aircraft	Avions
Motor vehicles in motion	Véhicules automobiles en déplacement

1 Except Lagopus north of latitude 58° N / excepté Lagopus nord du latitude 58° N.

FRESHWATER FISH / POISSONS D'EAU DOUCE

Explosives	Explosifs
Firearms	Armes à feu
Poisons	Poisons
Anaesthetics	Anesthésiants
Electricity with alternating current	Electricité au courant alternatif
Artificial light sources	Sources lumineuses artificielles

CRAYFISH (Decapoda) / ÉCREVISSES (Decapoda)

Explosives	Explosifs
Poisons	Poisons

